SALI
3 TEŞRİNİSANİ 1931
6 ncı sene, No. 2058
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Avrupa yeniden karışacak mı?

Türk - Alman Ticareti

Alman gazetelerinin yazdığına göre Almanya ile Macaristan ve Romanya arasında imza lanan yeni ticaret mukaveleleri bu ayın on beşinde mevkii mer iyete girecektir. Bu mukaveleler ile Macaristan ve Romanya buğday, arpa ve mısırına, gümrük tarifelerinde yüzde yirmi beş gibi mühim bir rüçhan verilmektedir.

Mukaveleler imzalandığı zaman, bu mesele ile alâkadar olan diğer memleketlerin muvafakatleri alındıktan ve AlmanReichstagının da tasdikına iktiran ettikten sonra mer'iyete geçecekleri bildirilmişti. Alman gazetelerinden anlıyoruz ki, hükûmet Reichstag'ın tasdikına lüzum görmüyor.Bu, tabiî Alman teşkilâtı esasiyesi ile alâkadar bir meseledir. Ve bir ecnebinin bu nokta hakkında söz söylemeğe hakkı olmadığını takdir ederiz. Ancak Alman meclisi gelecek şubata kadar tatil edildiğine nazaran ticaret meselelerinde en ziyade mazharı müsaade bir mem'eket olmamız dolayısile, mukavelelerin daha gelecek seneye kadar mer'iyete geçemiyecekleri zannediyorduk. Ve mahsulâtı aleyhine yüzde 25 nisbetinde tercih yapan bu mukaveleler hakkındaki noktai nazarımızı bildirmekte şimdiye kadar gecikmiştik. Bu tasdika lüzum kalmaksızın iki hafta sonra mer'iyete geçecekleri hakkında ki haber bize bu hususta istical etmek lâzım geldiğini anlatmaktadır.

Gerçi bu ticaret mukaveleleri ile istisnaî bir tarifeye tabi tutulan buğday ile alâkamız azdır. Zira Almanyaya buğday ihracatımız pek cüz'îdir. Fakat Almanyaya oldukça mühim miktarda arpa ve mısır ihraç etmekteyiz. Ve bilhassa mısır ihracatımız son seneler zarfında inkişaf etmek istidadını gösteriyordu. 1929 senesindeki mısır ihracatımız iki bin tona yakın iken, geçen sene sekiz bin tonu tecavüz etmiştir. Almanyadaki ziraî istihsalâtın vaziyetine göre, bu sene gerek arpa ve gerek mısır ihracatımızın mühim bir mikdarda artması bekleniyordu. Bize en ziyade mazharı müsaade muamele vadeden bir ticaret muakeveleline rağmen, bu Romanya ve Macaristan mukaveleleri ihracatımızı hiç mesabesine indirecektir.

Gene Alman gazetelerinde okuduğumuza göre, bu mesele ile yakından alâkadar olan ve tıpkı bizim vaziyetimizde bulunan iki devlet, Bulgaristan ve Yugoslavya, itiraz etmişler ve onların da bu tenzilâtlı tarifeden istifade etmelerine karar verilmiştir. Diğer memleketlerin itiraz etmemelerini Alman hükûmeti tasdik ve kabul mahiyetinde telâkki etmiş. Diğer memleketlerin noktai nazarlarını bilmiyoruz. Fakat hemen söyliyelim ki bizim şimdiye kadar sükûtumuz, tasdik mânasını tazammun etmeyeceği gibi, ihmal veya zuhulden de ileri gelmiyor. Yukarıda izah ettiğimiz gibi, mukaveleler mer'iyete geçmezden evvel, Reichstag'ın tasdikına iktiran edecektir. Reichstag da daha gelecek seneye kadar tatildi. O zamana kadar ihracat tüccarlarımızın hukukunu muhafaza edecek tedabir alınabilirdi. Tasdika lüzum görmeksizin, mukaveleleri derhal tatbikına geçilmesi Alman hükûmeti tarafından anlaşılmış bir karar neticesidir. Ve itiraf edelim ki bu kadar bizim gibi bir çok Almanları da hayrette bırakmış olacaktır. Hiç şüphe etmiyoruz ki hükûmetimiz, bu yeni şerait altında tüccarımızın hukukunu muhafaza etmek için lâzım gelen teşebbüsatta bulunmaktan geçikmiyecektir.

Alman hükûmetinin de, Bulgaristan ve Yugoslavya hakkında yaptığı gibi, hükûmetimizin bu teşebbüsünü hüsnü telâkki edeceğini kuvvetle ümit ederiz. Diğer memleketlerin Almanyaya yaptıkları külliyetli mikdarda mısır ve arpa ihracatı ile mukayese edilecek olursa, bizim bin ton arpamız ve sekiz bin ton mısırımız büyük bir rakam ifade etmez. Fakat bu, bizim ticaret muvazenemizde ihmal edemiyeceğimiz bir paradır. Sene başından beri Almanyada tatbik edilmekte olan bir tütün vergisi bu memlekette cıgaranın istihlâkini azaltarak başka nevi tütün istihlâkini çoğalttığından, esasen Almanyaya olan tütün ihracatımız haylı mutazarrır olmuştu. Gerçi bu kanun son zamanlarda değişmiş ise de arada Almanların tütün zevki de değiştiğinden tütünlerimiz için eski müsait vaziyetin bir defa daha geri geleceği bir meseledir. Şimdi tepeden inme bir darbe ile haricî ticaretimize yeni bir rahne açılmak mevzuu bahistir. Türk - Alman ticarî münasebatının inkişafına taraftar olduğuna asla şüphe etmediğimiz Alman hükûmetinin buna razı olmayacağını ümit etmek isteriz.

Ahmet ŞÜKRÜ

Büyük Millet Meclisinin küşadından ve Reisicumhur Hazretlerinin nutuklarını irad edişlerinden kıymetli intibalar: Gazi Hz. Meclise geliyorlar. Kürsüden Millet vekillerine hitap ediyorlar. Mebuslar heyecan ve dikkatle Büyük Reisin nutkunu dinleyorlar. Kâzım Pş Hz. ve İsmet Pş. Gazi Hz. nin nutuklarını dinleyorlar.

Arnavut murahhaslar bugün gidiyorlar

Şehrimizdeki Arnavut kolonisi dün şereflerine bir çay verdi

Dün İstanbul Palasta şehrimizdeki Arnavut kolonisi tarafından Balkan konferansına iştirak eden Arnavut murahhasları şerefine bir çay ziyafeti verilmiştir.

Ziyafette nutuklar söylenmiş ve hasbihalde bulunulmuştur.

Arnavutluk murahhasları ikinci Balkan konferansının neticelerinden ve şehrimizde gördükleri samimiyet ve hüsnü kabulden memnun ve mütehassis olduklarını söylemektedirler.

Murahhaslar bugün memleketlerine döneceklerdir. Murahhasları Balkan komitesi heyeti ve şehrimiz Arnavut kolonisi teşyi edecektir.

Tütün inhisarı Kanunu

Tezyili istenen maddede tayin edilen müddetler

ANKARA 2 (Telefonla) — Tütün inhisarı kanununa bir madde tezyili hakkında meclise takdim edilen bir lâyihada hükûmet mezkûr kanuna merbut ambara teslim müddeti cetveline âtideki cetvelin de ilâvesini teklif etmektedir:

Çankırı	31 mayıs
Silvan	28 şubat
Osmaniye	31 mart
Gus (Mardin)	31 mart
Hasan Mansur	31 mart
Adana baş müdürlüğü ve Silifkeden maada mülhakatı	31 kânunuevvel
Silifke	31 kânunuevvel
Antalya merkez müdürlüğü ve Isparta	15 şubat
Kutahya, Uşak	31 mart
Kastamoni ve mülhakatı	31 mayıs
Ordu, Fatsa	31 mayıs
Ayvalık merkez müdürlüğü ve Agon yadan maada mülhakatı	15 mayıs
Agonya	31 mart
Zonguldak ve mülhakatı	15 mayıs
Tekirdağ ve mülhakatı	31 mayıs

Hastalıklı Etler

Sıhhıye Müdürü Ali Rıza Bey ne diyor?

Bazı hastalıklı hayvanların, resimden istifade maksadile, mezbahaya götürülmiyerek şehir haricinde kesildiği ve sonra satılmak üzere şehre getirildiği yazılmıştı.

Bu vaziyet karşısında Sıhhiye müdürü Ali Rıza Beyin fikrini sorduk. Bize dedi ki:

— Eğer böyleyse meselâ şarbon gibi hastalıklı etlerin de satılması ihtimali de varit olabilir. Onun için halkın dikkat ederek, mezbaha damgası olmıyan etleri satın almamalarını tavsiye ederim. Damgasız et satanlar hakkında da belediyece takibat yapıldığını şüphesiz addederim.

M. Von Hosech Parise döndü

PARİS, 1 (A.A.) — Alman sefiri, Von Hoesch bugün öğleden sonra Berlinden avdet etmiştir.

Fakirlere Yardım

Leydi Klark müsamere hasılatını dün Belediyeye verdi

İngiliz sefiresi Leydi Klark, İngiliz konsolosu ve belediye reis muavini Hâmit B. dün Darülâcezeyi, Himayei Etfali, çocuk bakım evini, Yıldız şehir yatı mektebini gezmişler ve kimsesiz çocukların hatırlarını sormuşlardır. Leydi Klark sesefarethanede yapılan müsamede redeki 2 bin lira hasılâtı da bu müesseselere tevzi edilmek üzere belediyeye vermiştir. İngiliz sefiresinin bu müşfikane hareketinden dolayı belediye kendilerine şehir namına beyanı teşekkür etmiştir.

Avrupa Karışıyor mu?

Paris'te çıkan bir gazete şayanı dikkat ifşaatta bulunuyor..

PARİS, 2 A.A. — Leon Blum, Le Populaire gazetesinin yazdığı bir makalede bu gazetenin Macaristan'dan ve çok emin bir membadan "Son derece vahim" haberler almış olduğunu yazmaktadır.

Bu haberlere göre Avusturya Heimwehren'leri yeni bir darbe hazırlamaktadılar. Bunların 9 teşrinisanide umumî taarruza geçmek emrini almış oldukları söylenmektedir. Kont Karolyi'nin harbiye nazırı M. Comboes'e mevkiini terkedecek beyan olunuyor. M. Gomboes'in diktatörlüğü. Hababourg hanedanının yine saltanat makamına gelmesinin bir mukaddemesi olacaktır.

Macar tahtına getirilmesi istenen arşidük Otto de Habsburg

Le Populaire gazetesi, Fransız hariciye nezaretinin lâzım gelen sür'atel hareket edip etmiyeceğini ve Prague ve Londra hükûmetleri nezdinde teşebbüsatta bulunup bu unmıya cağı sualini sormaktadır.

Yeni Balıkesir valisi

BALIKESİR, 30 (Milliyet) Samsun valiliğinden naklen gelen valimiz İbrahim Bey dün istasyonda Kolordu kumandanı paşa hazretlerile mektupçu ve defterdar Beyler, devair ve müessesat müdirani, belediye reis ve azaları ve şehrimizin ileri gelenleri tarafından istikbal edilmiştir.

Telefon Numaralarımız

Otomatik telefon münasebetile gazetemizin numaraları da değişmiştir. Yeni numaralarımız şunlardır:

24310
24318
24319

Kıbrısa asker taşıyan İngiliz tayyareleri ve tayyarenin içinde sevkiyat..

Selânikte Kıbrıslılara iane toplanıyor

Kıbrıs kıyamı nasıl tertip edildi, mevkuflar arasında kimler var?

Rumlar vergi vermiyecek ve silâhsız isyana devam edecekler

Kıbrıstan verilen malûmata göre, son kıyam hâdisesinde âmil olanların başında tevkif edilip te adadan ihraç edilen Baf piskoposu bulunmaktadır. Bu piskopos, adanın Yunanistana ilhakı için geçen sene bir Rum heyetile beraber Londraya gitmişti.

Kıyamdan iki hafta kadar evvel, 3 Teşrinievvelde kavanin meclisinin Rum azalarile birçok Rum eşrafı Lefkoşa'da baş piskoposun evinde toplanarak şu kararları vermişler:

1 — Hükûmete vergilerin tediye edilmemesi.

2 — İngiliz emteasına karşı boykot yapılması.

3 — Kavanin azası tarafından meclisde hükûmete karşı obstrüksiyon yapılması. Bu tedbir cümlesinden olmak üzere kavanın meclisinin Rum azası istifaya karar vermişler.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Kıbrıs valisi Sir Ronald Storrs refikası ile beraber

8 inci ilk mektep yandı

Mektepteki 450 talebe açıkta kaldı. Bina niçin ve nasıl yandı?

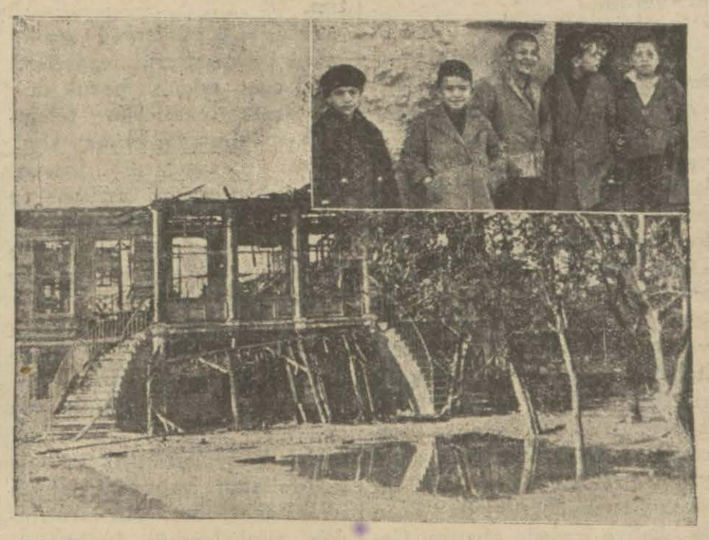

Evelki gece Süleymaniyede 8 inci ilk mektep binasının üst katından yangın çıkmış, bina ve yanındaki ahşap ev kısmen yandıktan sonra söndürülmüştür. Yangının neden ve nasıl çıktığı anlaşılamamıştır. Bir rivayete göre, hademeler üst kattaki odalarına mangal çıkarmışlar, bu mangaldan sıçrayan kıvılcını yangına sebep olmuştur. Fakat hademeler bunu inkâr etmekte, odalarına mangal almadıklarını söylemektedirler. Bunlar yangının elektrik tellerinin kontak yapmasından ileri geldiğini söylemektedirler.

Yanan mektepte 450 talebe mevcut idi. Bu çocukların açıkta kalmamaları için Maarif idaresi derhal faaliyete geçmiştir. Bu talebenin civar mekteplere yerleştirilmelerine imkân bulunamamıştır. Çünkü bütün mekteplerin kadroları esasen doludur. Mekteple beraber 3500 liralık kadar sıra, iskemle ve vesaiti tedrisiye yanmıştır.

Açıkta kalan çocuklar için o civarda başka bir bina aranmaktadır. En kısa bir zamanda yeniden bir mektep açılarak derslere devam olunacaktır.

Mektebin müdürü Maarif müdürlüğüne raporunu vermekle beraber müfettişler ayrıca tahkikat yapmaktadırlar. Talebe mektep müdürlüğü tarafından kitap alınmak üzere toplanan ve hademlerin tahtı muhafazalarında mektepte bırakılan 200 lira kadar para da ortada yoktur. Bu noktanın yangın çıkmasının sebepleri ile beraber tahkik edilmesine lüzum görülmüştür.

Hatıratımla başbaşa! 8

(İntişar etmemiş kısa sözler)

Saraydan bir kaç hatıra

Aradan iki hafta geçti. Bir cuma günü kadı efendiyi ziyaret ettim

Yazan: İZZET ZİYA

Veda ettim, Kadı Efendi beni teşyi için oda kapısının önüne geldiği zaman, bir şey unutmuş gibi gözlerini kırpıştıra kırpıştıra gayet hafif bir sesle:

— Efendi oğlum, afedersiniz, yaşlılık hali.. Zatıâlilerini tanıyamadım.. Vakıâ gözüm ısırıyor, ısırıyor ama, nerede teşerrüf ettiğimizi hatırlıyamıyorum.. dedi.

Buna biraz canım sıkılmakla beraber, bu halini yaşlılığından ziyade ilim ve fazlına bağışladım. Kendimi tekrar tanıttım. Elini hafif hafif omuzuma dokundurdu:

— Evet, evet.. Şimdi hatırladım.. Teşekkürler ederim.. Kusura bakmayın.. Yine buyurun, beklerim. Dedi ve ayrıldık.

Aradan iki hafta geçti. Bir cuma günü Kadı Efendiyi ziyaret ettim. Çok samimî bir gün geçirdik.. Bu arada telifine çalıştığı iki ciltlik ilmî eserinden bana birçok parçalar okudu, bilmediğim birçok bahisleri izah ve tenvir etti, elhasıl o günü ilmî ve tarihî mütaleat ve mübahaselerle kadı Efendinin mahfuzatından bir hayli müstefit oldum.

Kadı Efendinin, artık bu defa beni iyice tanımasından, böyle saatlerce benimle meşgul olarak teveccüh gösterme sinden de ayrıca memnun idim.

Avdet zamanı gelince, yine kapıya kadar beni teşyi etti, ben hürmetle elini öperken, o da benim elimi tuttu, gözlerini kırpıştırarak, geçenki ayni cümleyi tekrar etti:

— Efendi oğlum, afedersiniz, yaşlılık hali.. Zatıâlilerile nerede müşerref olduğumu bir türlü bulup çıkaramıyorum..

Bu kadar sık ziyaretlerime rağmen, Kadı Efendinin bu tekerrür eden suali, beni meyüs etti.

Ben tekrar , ismimi, memuriyetimi, hangi zamanlarda kendisini ziyarette bulunduğumu bertafsil hatırlatmağa mecbur oldum.

Sokağa çıktığım zaman düşündüm, artık her defasında beni hâlâ tanımıyan bu Kadı Efendiyi ziyaret etmemeğe karar verdim..

* * *

Aradan pek zaman geçmemiş idi. Bir gün Kadı Efendiye çarşıda rast geldim. Göz göze gelince selâmlaştık. Hal ve hatır sordu. Samimîyetle konuşarak yürüyorduk. Artık bu defa Kadı Efendinin beni kat'iyen tanıdığına emin idim. Diyordu ki:

— Bende kahve tiryakiliğinden ziyade, cinfan merakı vardır. Rarst gele fincanla kahve içmiyorum. Ahbaplarımdan birinin vaktile bana hediye ettiği bir Kütahya fincanım vardı. Kulupsuz, ağzı yayvan.. Tam tiryaki işi bir şey.. Senelerdenberi bu fincanla kahve içmeğe alıştım. Geçen günü, evde çocuklar, bu fincanı her nasılsa kırmışlar. Kaç sabahtır değişik fincanla zevksiz zevksiz kahve içiyorum. Bugün, şöyle bir çarşıya çıktım, dükkânları dolaştım, halis Kütahya olmasa bile, hiç olmazsa ayni biçimde, o ayarda bir fincan bulursam alayım dedim.

Kahve tiryakiliği bende de vardı. Hakikaten zevke uygun bir fincandan kahve içmenin başka bir keyfi olduğunu bildiğim için, çarşıda tanıdığım bir dükkânda belki matlubuna muvafık bir şey bulursam memnun olur mülâhazasile Kadı Efendiye delâlet etmek istedim. Beraber yürüye yürüye çarşıdan geçerek o tanıdığım dükkâna girdik.

Fincan seçip beğendirmek için, dükkân çıraklarının arasına ben de karıştım. Her birimizin elinde çeşit çeşit fincanlarla Kadı Efendinin zevkini celbetmeğe uğraşıyorduk. Fakat Kadı Efendi çok titiz idi. Çeşitlerin her birinde bin türlü müşkülpenstlik gösteriyor, yüzlerce fincanın içinden hiç birini zevkine, matlubuna muvafık bulmıyor, sinirlenip duruyordu.

Bir aralık gözüme başka bir fincan ilişti. Bu fincan kendi tarifine mutabık gibi idi. Mal bulmuş mağrebi gibi hemen sevinçle camekândan çıkardım:

— Efendi Hazretleri.. Bu nasıl? Dedim. Kadı Efendi o kadar asabileşmiş idi ki, bu gösterdiğim fincana bakmadı bile.. Gözlerini bana doğru açtı, ellerini tekdirkâr bir hareketle sallıyarak:

— Kepazelik.. dedi, kos koca bir dükkân açmışsın ama, içinde matlubuma muvafık bir fincanım yok..

Demez mi?!

Kadının bu hitabına fena halde kızdım, hiddetlendim, zehabımı tashih için:

— Efendi hazretleri.. Dükkânın sahibi ben değilim ki.. Sizi memnun etmek için, ben yalnız intihabınıza yardım ediyorum..

Diyecek oldum. Fakat Kadı Efendinin gözleri bu defa hayretten fal taşı gibi açıldı, büyüdü, hiddetten çenesi oynadı, bana doğru ellerini havada salladı, ve bağırdı:

— Dükkânın sahibi değilmişsin de, o halde arada sen neci oluyorsun? Sen kimsin, be adam?

Dükkâncılar birbirine bakıştılar, ben hayretten dona kaldım. Zira, bu sersem Kadı, hâlâ o günü de beni tanıyamamıştı!...

Teşrinievvel — 336

***

Sahip Mollanın Bir sözü

Şevki Beye ithaf

Meşrutiyet devrinden evvel, ve Abdülhamit istipdadının en şiddetle hükümferma olduğu bir vakitte idi, ailemizin de hürmetle tanıdığı hocam Sahip Mollaya bir gün köprü üzerinde rast gelmiştim.

Molla; o günlerin çarpık, sakim siyasetleri, nezaretleri işgal eden erkânın bozuk düzen tarzı idarelerile telemlükleri, kum gibi etrafı alan hafiye ve casusların insana nefes aldırtmayan tecessüs ve takiplerile zaptı kelâmdan asabileşmiş, titizlenmiş, bir dokunmakla feverana müstait bir bomba haline gelmişti.

Elini öptüm, beni bir kenara çekti. İhtirazkâr bir tavır ile bazı şeyler konuştu, hasbihal etti. Sevku kelâmla, söz ortalığa, siyasete, Abdülhamide, hafiyelere intikal etmişti. Mollanın zaten içi dolgun idi. Fakat, herkesin birbirinden şüphelendiği, korktuğu, yerin kulağı var hükmünce açılamadığı en berbat günlerin içinde idik. Molla etraftan, yanından gelip geçenlerin nazarlarından çekiniyordu. Tehlikeli bir şey söyliyecek imiş gibi etrafına bakındı, nihayet dayanamadı, kulağıma eğilerek kısaca:

— O yıldızın bir gün (Yılı) söner de, (Diz) kalır!

Dedi ve yürüyüp gitti..

Bundan bir müddet sonra da, Mollanın efkârı ızraranesine tahammül edemiyen yıldızın gayzına uğramış, hafiyelerin yeni baştan icat ettikleri kimbilir ne gibi sebeplerle nefi edilmişti..

* * *

Aradan birkaç sene geçmiş, günün birinde (Hürriyet) ilân olunmuştu.

İstanbul halkı, en büyüğünden en küçüğüne kadar coşkun vatan şarkılarile sokaklara dökülmüştü

— Yaşasın hürriyet.. Kahrolsun istibdat! Narelerile ortalık çın çın ötüyordu.

O günler içinde; rıhtım boyları, menfalarından avdet edenleri istikbale koşan halktan geçilmiyordu. Sabahtan akşamlara kadar İstanbulun her semtinde, yer yer devam eden nümayişler, vatanperverane şarkılar, nutuklar, davul zurna ile istikbal edilen menfiler, bunlardan başka da açıkta duran vapurlarda sürgünden avdet edenleri renk renk donanmış bayraklarla karşılıyan sandallar, her milleten, her sınıftan akın akın seyirciler, halkın her gün çeşit çeşit gördüğü coşkun manzaralardan, kulakların alıştığı vatan teranelerinden idi.

Abdülhamidin hafiyeleri, casusları yer yer, birer suretle ortadan tegayyüp ediyorlar, firara kadem basıyorlardı.

İstibdat idaresile istihza eden karikatür gazeteleri, kapları o günlerin dedikodusuna ait bir sürü resimlerle dolu risaleler, propaganda için neşredilen boyalı verakparalar, sokaklarda bağıra bağıra satılıyor, halk bunları kapışıyorlardı.

Bu arada köprü başında dolaşan musevi satıcıları, gelip geçenlere kurnaz ve müstehzi tebessümlerini saçarak

— Yıldız resimleri.. On paraya bir tane.. Sultan Hamit, on paraya.. Sudan ucuz! Gibi nükteli, iki manalı sözlerle ellerindeki kartları halka sürüyorlardı..

O coşkun günlerin birinde idi, rıhtım boyu yine insan kütlesinden geçilmiyordu. Rıhtıma gelip yanaşmış ve baş direğine Osmanlı bayrağı çekmiş bir ecnebi vapurundan, vaktile Pariste vefat eden Damat Mahmut Paşanın bakiyei izammı getiren cesim bir tabut çıkarılıyordu. Halk nümayişler yapıyor, nutuklar manzumeler birbirini veliediyordu.

Ayni günde, Sahip Mollâ da menfasından gelmişti. Birçok talebeleri, ilim ve irfanına müştak olan birçok ahbapları kendisini istikbal ediyorlardı.

Ben de istikbal edenler arasında idim. Hiç unutmam, halkın o cuş ve huruşu içinde Sahip Molla, karaya ilk adımını atar atmaz beni gördü, elini öptüm. O kötü zamanların böyle birden bire hayıra tebeddülünden çok memnun idi, o dakikada gözlerini manidar bir işaretle kırptı, bana ilk hitabı, ilk sözü, şu olmuştu:

— Hatırlarsın ya, ben sana vaktile şuracıkta dememiş mi idim? O temenni bugün husul buldu: İşte Yıldızın (yılı) bitti, şimdi (Diz) kaldı!

Nisan — 336

(Devamı var)

HARİCÎ HABERLER

Çinliler taarruza mı hazırlanıyorlar?

Japon demiryollarının bir kısmını ve köprüleri tahrip ettiler

HARBIN, 1 (A.A.)— Rengo ajansı, Hei - Loung - Kiang eyaleti hükûmet reisi jeneral Matchan - Chanın kıtaatı tarafından tahripedilmiş olan demiryolu köprüsünün tamiri hakkında Japon konsoluosu tarafından verilmiş olan ultimatoma henuz cevap vermemiş olduğunu haber vermektedir.

Jeneral plânı, suların yükselinciye kadar köprüyü şimdiki halinde bırakarak nehir münakalâtını tevkif etmekten ibaret bulunduğu zannedilmektedir.

Mumaileyh, bu hareketi ile Japonların tamirata girişmelerine mani olmağı istihdaf eylemektedir.

Diğer taraftan, Jeneral Matchan Chan kuvvetlerini Tsitsikar etrafında toplamaktadır.

Sovyetlerin himayelerini temin etmişler

LONDRA, 1 (A.A.)— Ajans Reuter'in Tokio'dan haber aldığına göre, Mançuri şimalindeki askerî harekâta mütaallik olarak meydana çıkan haberler üzerine Jeneral Machan - han'ın Sovyetlerin Tsitsikar, da himayelerini istihsal eylemiş olduğunu söylemektedir.

Japonganın cevabı

TOKIO, 2 (A.A.) — Japon hükûmeti Cemiyeti Akvamın 24 Teşrinievvel tarihli karar sureti esasına göre doğrudan doğruya müzakereye girişilmesi hakkında Çin hükûmetinin yaptığı teklifi kabul etmeğe imkân görmediğini beyan etmiştir. Çünkü aJpon hükûmeti Mançurideki askerlerini geri çekmeden evvel kabulünü şart koştuğu beş esas noktanın Çin hükûmeti tarafından tanınmasında ısrar göstermektedir.

Canton ve Nankin konferansı

CHANGHAI, 1 A.A. — Çinde siyasî ve idarî vahdetin temini meselesini tetkik için 21 Teşrinievelden beri içtima etmekte olan Canton ve Nankin murahhaslarının bu hususta yaptıkları müzakerenin tam bir muvaffakıyetle neticeleneceği zannedilmekte idi. Halbuki Koumintagın nüfuzlu azasından olan ve Chiang Kai shek'in rakibi bulunan Hanmin Chiang Kai Shek'in bütün memuriyet ve vazifelerinden istifa etmesini ve Kuomintang fırkasının zabıt ve raptına tabi olmasını istemiştir. Hanmin'in bu teklifi kat'î bir redle karşılanmıştır. Kumintag'da yapılan müzakereler de bu yüzden inkıtaa uğramıştır. Bu esnada Chiang Kai Shek in Canton valisi ile bir anlaşma yaptığı ve valinin Canton murahhaslarının hareketini tasvip etmediği söylenmektedir.

Çinliler demiryollarını tahrip ettiler

TOKIO 1 (A.A.) — Moukden'den Renga ajansına bildirildiğine göre, Japon kıtaatı Toung - Liaoh demiryolunun bir kısmının ihtimal Çinliler tarafından tahrip edilmiş olduğunu askerleri, hemen yolun tamirine başlamışlardır.

Japonların bir tekzibi

LONDRA, 1 (A.A.) — Tokio'dan bildiriliyor: Haricye nezareti Taonan - Supingai demiryolunu muhafaza eden kıtaatı takviye etmek maksadile Taonan'daki kuvvetlerin tahrik edilmiş olduğuna dair haberi tekzip etmektedir.

Japonlar aleyhindeki tahrikât

TOKIO, 1 (A.A.) — Rengo ajansı, Harbinde Japonlar aleyhindeki tahrikâtın artmış olduğunu bildirmektedir. Çinliler, orada iki Japon mağazasını taşlamışlardır. Mağazalarda mühim hasarlar vukua gelmiştir.

Lubeck davası

LUBECK, 1 (A.A.) — Lubeck muhakemesi esnasında birçok ebe ve hastabakıcı kadınlar yeni doğmuş çocukların B.C.G. aşısının ne suretle tatbik edilmekte olduğu hakkında izahat vermişlerdir. Bu şahitlerden biri ifadesinde, Lubeck X laburatuvarı tarafından verilen müstahziri alan çocuklardan dörtte birinin vefat etmekte olduklarını söylemişlerdir. Başka bir çocuk her altı çocuktan aşı neticesi olarak dördünün ölmüş olduğunu söylemiştir. Ayni aşıyı 29 çocuğa vermiş olan hasta bakıcı Grammel 1930 kânununsanisinde verem li bir muhite mensup bir çocuğa müdavat yapmış olduğunu beyan etmiştir. Çocuk asla hastalanmamıştır. Fakat B aşısının verilmiş olduğu bir kaşığı ağzına götürmüş olan iki yaşında bir çocuk ölmüştür. Bir hasta bakıcı tedavi altında bulunan bir çocuğun ebeveynini teskin etmek için B. C. G. ampullerinden birini yutmuş olduğunu ve fakat hastalanmadığını söylemiştir.

Yeni bir Transatlantik

PARIS, 1 A.A. — Transatlantik kumpanyasının 14,000 tonluk Colombia vapuru bugün merkezi Amerika ile Colombia'da ilk seferini icra eylemek üzere denize açılmıştır. Vapurda bulunan yolcular meyanında bilhassa maréşal Franchet d'Esperey bulunmaktadır. Bu vapur, mensup bulunduğu liman olan Havre ile Cristobal limanı arasında irtibatı temin edecektir. Vapurun uzunluğu 147 metre ve genişliği 20 metredir. 99 u birinci sınıf olmak üzere 488 yolcu nakledebilecektir. Vapurun konforu mükemmeldir. Dahili tezyinatına bilhassa itina olunmuştur. Salonlar, yemek salonu, sigara salonu ahenktar bir surette tezyin edilmiştir. Merkezi Amerika ve Colombia seferini icra eden vapurun en güzelidir. Bu vapur ile Atlantique vapuru merkezî ve cenubi Amerika hatlarında Fransız bayrağına itiraz götürmez bir faikiyet temin eylemektedir.

M. Laval'in Avdeti

Fransız başvekili yeni beyanatta bulundu

"Ile de France,, vapurundan 1 (A.A.) — Vapur yarın saat onda Fransaya vâsıl olacaktır. M. Laval, hemen hususî bir trene binerek hareket edecek ve saat 14 te Parise vâsıl olacaktır.

LONDRA, 2 (A.A.) — M. Laval Havere gitmek üzere Plymoutha geldiği sırada gazetecilerin sorduğu bir suale verdiği cevapta İngiliz intihabatının verdiği neticenin Fransa ile İngiltere arasında mesai iştiraki mânasını ifade ettiği ve bu mesai iştirakinin bütün dünyanın emniyet ve selâmeti için bugün her vakitkinden ziyade lâzım olduğu mutaleasında bulunduğunu beyan etmiştir.

M. Laval'ın Havas Ajansına beyanatı

PARIS 1 (A.A.) — M. Laval Fransaya gelmeden evvel Havas Ajansı mümessiline şu beyanatta bulunmuştur: "Amerikaya gitmeden evvel burada vâki beyanatımda M. Hooverle yapacağım mülâkatların ne evvelce tayin edilmemiş bir porotokola ne de evvelden tesbit edilmemiş bir program esasına göre cereyan etmiyeceğini söylemiştim. Fransaya döndüğüm bu gün de Amerikada ifa ettiğim vazifenin ehemmiyetli neticeler verebileceğini idida edebilirim. Fransız ve Amerikan hükûmetlerinin bazı muayyen meseleler karşısında alacakları vaziyet hakkında M. Hooverle benim aramda serbest bir müzakere içinde yapılan mükâlemeler ileride bir takım anlaşmamazlıkların önünü almağa yahut bu sui tefehhümlerin tesirlerini azaltmağa imkân hâsıl edecektir. Bu netice oldukça büyük bir ehemmiyeti haizdir. Çünkü bundan böyle hükûmetlerimiz biribirlerini daha iyi anlayabileceklerdir. Aynı zamanda bu neticenin Fransa ile Amerika arasında mesai iştirakini kolaylaştıracağı da derpiş edilebilir. Vaşington'da yaptığım mülâkatlar hakkında salı günü nazırlar meclisine izahat vereceğim. Hükûmet bu mülâkatlardan çıkarabileceği amelî neticeleri bizzat takdir edecektir. Amerika seyahatından iyi bir intiba hâsıl ederek dönüyorum. Orada hükûmet reisi sıfatile gördüğüm iyi kabul Amerikanın Fransa hakkında beslemekte olduğu dostluk duygusunun bir delilidir. Parlamento pek yakında yeni mesai devresine başlar başlamaz takip ettiğimiz ve bundan sonra tatbikına teşebbüs edeceğimiz siyaset hakkında mütaleasını beyan edecektir. Başlıca menfaatlerimizi korumak ve sulhu kuvvetlendirmek için Fransanın bugün bütün dünyada mazhar olduğu manevi nüfuzdan istifade yo-

Seville'de bir isyan teşebbüsü

SEVILLE 1 (A.A.) — Seville hapishanesindeki siyasî mevkuflar bir isyan çıkarmışlardır. Hapishanenin muhafazasına memur polisler sükûnu iade etmişlerdir.

Almanyada iflâslar

BERLIN 1 (A.A.) — Teşrinievvel ayında 1456 iflâs ve 1020 konkordato tescil edilmiştir.

Komünistlerle müsademeler

BERLIN, 1 (A.A.) — Bad - Dobereau'de komünistlerle Nazistler arasında bir müsademe olmuştur. Bu iki katlin failî olan müfrit milliyetperverlerden bir mühendis te ağır surette yaralanmıştır.

Fransada bir casus yakalandı

PARIS , 1 (A.A.) — Strasbourg dan Matin gazetesine bildirildiğine göre yeni istihkâmlar mıntakasında casusluk eden sabık Bavyera zabitlerinden Baron Fon Berg, Mezel eyaleti dahilinde Lemberg'de tevkif edilmiştir.

Bir hava faciası

SEATTLE, 2 (A.A.) — Bir tayyarenin yere düşmesi neticesi olarak dört erkek ve bir kadın ölmüştür.

Nice'de bir nümayiş

NICE, 1 (A.A.) — İtalyan mütarekesini tesi't için İtalyan konsoloshanesinde yapılan merasim dolayısile Faşizm aleytarları sokakta bir nümayiş yapmışlardır. Bir İtalyan kurşunlar yaralanmıştır.

SON DAKİKA

Türkiyenin her tarafında soğuklar başladı

Edirne ve Boluya kar yağdı. Ankarada derece nakıs sekize düştü

ANKARA 2 (Telefonla) — İktısat vekâleti meteoroloji müessesesine gelen malûmata nazaran Türkiyenin her tarafında soğuklar başlamıştır. Bu meyanda Edirneye kar düşmüştür. Orta Anadoluda tahtessıfır 10 dereceye düşen yerler çoktur. Bu meyanda Ankarada derece nakıs sekizdir. Bolu ve Kastamonuya kar düşmüştür.

Yalova, İzmit, Balıkesir. Bursa etrafındaki dağlar karla örtülmüştür.

Dahiliye vekili hafta sonunda tetkik seyahatine çıkıyor

ANKARA 2 (Telefonla) — Dahiliye vekili Şükrü Kaya Bey haftа sonunda İstanbula hareket edecek ve seyahatine oradan çıkacaktır. Şükrü Kaya Beye jandarma kumandanı Kâzım Paşa ile kalemi mahsus müdürü ve bir yaver refakat edecektir. Dahiliye vekili evvelâ Malatyaya gidecek ve oradan çizilen program dairesinde tetkikatına devam edecektir. Müfettişi umumîlik merkezi olan Diyarbekirde birkaç gün kalmacaktır.

Taklit yirmi beş kuruşluklar

ANKARA 2 (Telefonla) — Maliye vekâleti taklit 25 kuruşluklar hakkında bir tamim yapmıştır. Taklit ve asıllar arasındaki farklar tebarüz ettirilmiştir.

Kastamonu civarında bir köyde 24 ev kâmilen yandı

KASTAMONU, 2 (A.A.) — Merkezin Alpagut köyünde çıkan bir yangında 24 ev kâmilen yanmıştır. Bu meyanda bir çok mahsul de hasara uğramıştır.

Millet mektepleri her tarafta açıldı

İZMİR, 2 (A.A.) — İzmir şehrinde ve bütün vilâyette millet mektepleri parlak merasimle açılmış ve tedrisata başlanmıştır. Vali Kâzım Paşa Dumlupınar mektebinde bir nutuk irat ettikten sonra ilk dersi kendisi vermiştir. Her mektebin açılma resminde bulunan zevat vilâyetçe tesbit edilmiş ve hepsi hazır bulunmuştur. Halkın millet mekteplerine bu sene daha derin bir alâkası müşahede olunmaktadır.

KASTAMONU, 2 (A.A.) — Millet mekteplerinde bugünden itibaren tedrisata başlanmıştır. Açılan dershane adedi 43 e baliğ olmuştur.

Edisonun vefatı münasebetile gönderilen taziye telgraflarına cevap

ANKARA, 2 (A.A.) — İlmî sahadaki keşfiyatile beşeriyete büyük hizmetler ifa etmiş olan Edison'un vefatı münasebetile Amerikan hükûmetine gönderilen taziye telgrafına gelen cevapta bu münasebetle izhar olunan sempatiden ve Türk hükûmetinin gösterdiği lutufkârlıktan dolayı arzı şükran edilmiştir.

M. Schober niçin istifa etmedi

VIYANA, 1 A.A. — Neue Freie Presse gazetesinde M. Schober, Avusturya - Almanya gümrük birliği siyasetinin akamete uğraması üzerine niçin istifa etmemiş olduğunu izah etmektedir. Mumaileyh, kendisinin o zamanki vaziyeti ile M. Curtius'un vaziyeti arasında bir müşabehet olmadığını beyan eylemektedir. Mumaileyh, istifasının kabinenin hali hazırda haiz olduğu ekseriyetin mevcudiyetini tehlikeyi düşürecek olduğunu ilâve etmiş ve "şahsi bir takım mülâhazalarda bulunmağa imkân bırakmayan bu esaslı mülâhaza olmasaydı şimdiye kadar çoktan istifa ederdim.,, demiştir.

Cachmire'de vaziyet

CACHEMIRE 1 (A.A.) — Cachemire hükûmeti toprağına giren dört yüz yirmi müslüman geri çevrilmiştir. Bu müslümanların reisi maksatlarının müslümanlara ait menfaatler hakkındaki taleplerini bildirmekten ibaret olduğunu söylemiştir. Müslümanlar ile diğer cemaatler menfaatleri hakkında tetkikat yapmak için bir tahkikat komisyonu vücude getirilmek üzere bulunmaktadır.

Profesör Yansen

ANKARA, 2 (Telefonla)— Profesör Jansen Başvekil İsmet Paşa tarafından kabul edilmiştir.

Üzüm ve incir

İZMİR, 2 A.A. — Bugün 33 kuruştan 54 kuruşa kadar 456 çuval üzüm ve 10 kuruştan 28 kuruşa kadar 1141 çuval incir satılmıştır.

Amerika petrol istihsalâtını tahdit ediyor

OKLAHOMA CITY 1 (A.A.) — Buranın başlıca petrol müstahsillerî arasında vuku bulan ihtilâf üzerine Oklahoma hükûmeti dahilindeki yevmî petrol istihsalâtı 546 fıçı olarak tahdit ve tesbit eden bir emir neşretmiştir.

Almanyada şeker meselesi

BERLIN, 1 A.A. — Neşredilmiş olan resmî istatistiklere nazaran 31 ağustosta hitam bulan bu senenin mahsul senesine ait şeker istoku 7,430,000 kentaldır. Geçen sene aynı devirde 3,110,000 kental idi.

Yeni mahsul, tahminden pek fazla olup Alman piyasasının bu istokunu bel'edebilmesi şüphelidir. Esasen şeker üzerine yapılan muameleler, şu derecede zaiftir.

Dost ve komşu Afganistandaki faaliyetlere ait bir intiba: Harbiye Nazırı Serdar Şah Mahmut Han tarafından askerî suvari yarışlarında birinci gelenlere gümüş kupalar tevzi edildikten sonra.

Tütün fiatlerinin düşmesinin sebebi nedir?

Ekonomi

Sebze fiatları neden artmağa başladı?

Halbuki sebze halinde fiatlarda hiç bir değişiklik yoktur

Havaların bozması, soğukların başlaması sebze fiatlerini derhal yükseltti. Sonbahar için de bulunduğumuz halde ve mevsim sebzeleri çıkıp dururken sebze fiatleri yükselmektedir. Bu yükseliş tabiî değildir. Çünkü sebze halinde toptan sebze fiatleri eskisinden farkli değildir.

Halde, domates fiatleri toptan 6 — 7 kuruştur. Halbuki sebzeci dükkânlarında peraken de 15 — 20 kuruştan aşağı almak kabil değildir.

Pançar halde toptan 2 kuruşken, hariçte 10 kuruştur. Patlıcanın en iyisini hariçte 3 kuruşa almak kabil olmayor. Meyveler de manavlar tarafından ayni pahalı satmak itiyadına tabi tutulmaktadır.

Meyvehoşta en iyi cins yapıncak 10, en iri kestane 19 kuruştur. Halbuki hariçte daima bir kaç misline satılıyor.

Sanayiciler gümrük tarifesinden memnun

Ticaret odası memleket dahilinde faaliyette bulunan sanayi müesseseleri sahiplerine gümrük tarifesi hakkında ne düşündüklerini sorarak büyük bir anket açmıştı.

Erbabı sanayi bu ankete verdikleri cevaplarda ekseriyet itibarile yeni gümrük tarifesini sanayici gözü ile muvafık bulmakta ve üzerinde bir tadile lüzum göstermemektedirler.

Mahrukat fiatları arttı

Ticaret odası, eylûl ayına mahsus "İstanbul geçinme endeksi" neşredilmiştir.

Endekse nazaran 1914 senesinde aylık vasatî 100 addedilirse şimdi 1176 ve altın paraya nazaran 127 dir. Yani büyük harpten evvel ana, baba ve üç çocuktan mürekkep bir aile eğer 100 kuruş altın para ile geçinebiliyorsa şimdi ayda 1176 kuruşa veya altın para ile 127 kuruşa ihtiyaçları vardır.

İstanbulda 1930 senesi bidayetinden beri her ay muntazaman ucuzlayan hayat ağustos ayına nazaran eylûl ayında altı puvan bir tereffü göstermiştir. Buna da sebep kışın yaklaşmasile beraber odun, kömür fiatlerinde kaydedilen tereffüdür. Bunamukabil yiyecek ve içecek maddeleri fiatlerindeki tenezzül devam etmektedir.

Yeni soğuk hava depoları yapılacak

Bir ecnebî grup şehrimizde büyük soğuk hava tesisatı vücude getirmek için tetkikat yapmaktadır.

Bu grup bilhassa memleketimizin başlıca tabiî servetlerinden biri olan kesilmiş hayvan ve et ihracatını vasi bir şekilde yapabilmek için bu tesisatı vücude getirecektir.

İhracat artıyor

Son günlerde bir kısım ihraç maddelerimizin ihracatı tabiînin fevkinde bir derecede artmıştır.

Bilhassa Amerika'ya fazla miktarda salamura deri, Triyeste, Napoli ve Barslon'a fazla miktarda yumurta, Yunanistan ve Bulgaristan'a balık ihraç edilmektedir.

Kambiyo Borsası

İsterlin	814,00	Kuron	16,17
Dolar	0,47,26,00	Şiling	3,67,00
Frank	12,06	Pezeta	5,35,75
Liret	9,22,25	Rayşmark	2,00
Frank B.	3,42,14	Zloti	
Drahmi	38,57	Pengü	2,98,60
Frank İ.	2,42,00	Ley	79,93
Leva	63,45	Dinar	27,37
Florin	1,17,88	Çervoneç	

Borsa harici	Altın	927
	Mecidiye	51
	Banknot	272

Esham ve Tahvilâtın nevi

İstikrazı dahili	98,50
Düyunu muvahhide	49,25
Kiramiyeli Demiryolları	2,85

Tütün neden Düştü?

Mübayaata başlanmaması, rekabeti ortadan kaldırmıştır

İzmir ve civarında tütün fiatlerinde başlıyan tenezzül gittikçe mühim bir şekil almak tadır.

İzmirde bu sene tütün rekoltesi geçen senelerden fazla olarak 23 milyon kilo raddesindedir. Ege mıntakasının bu tütün rekoltesi içinde Amerikan kumpanyaları tarafından hevesle aranan en yüksek kalite tütün 5 milyon kilo kadardır.

Her sene bu mevsimde yekdiğerine rakip olarak mubayaata başlıyan Amerikan kumpanyaları bu iyi cins tütünü elde edebilmek için lâakal bir mislinden fazla da daha düşük kalitede ve kısmen işlerine yaramıyan tütün alırlar. Diğer taraftan İnhisar idaresinin de İzmir mıntakasından her sene iki milyon kiloya kadar tütün alması bu Amerikan kumpanyalarına aralarında anlaşmak imkânını vermemekte idi.

Bu sene, Tütün inhisar idaresinin İzmir mıntakasında mübayaata başlamaması kumpanyaların aralarında süratle anlaşmalarına sebep olmuştur. Meselâ Milâs'ta ecnebi kumpanyaları ilk mubayaayı 150 kuruştan açtıkları halde, bu anlaşma neticesinde fiatler birkaç saat zarfında 70 kuruşa düşmüştür.

İzmir mıntakasında ve tedricen diğer mıntakalarda husule gelen fiat tenezzülünün başlıca sebeplerini şu suretle hulâsa etmek kabildir:

1 — Her sene Amerikalı alıcılar arasında vuku bulan rekabet bu sene olmamıştır.

2 — Amerika'da şark tütünü istihlâki geçen seneye nisbetle düşmüştür. Bugünkü buhran halkın istihlâk kabiliyeti üzerinde bariz tesir icra etmiştir. Halk ucuz olsun diye kıyılmış tütün alıp kullanmaya başlamıştır. Bu halin aksülameli İzmir'de görülmüştür.

3 — Amerika gibi ehemmiyetli müşterimiz olan Almanya da da tütün istihlâki azalmıştır.

4 — İzmir mıntakasında mubayaatın azalması ve binnetice fiatlerin düşmesinde başlıca âmil son İsterlin buhranı ve döviz müsaadesi hakkında her memlekette umulmadık kararlar ittihaz edilmiş olmasıdır.

Alâkadarlar bu sebeplerin tesirile bugün İzmir mıntakasında görülen fiat tenezzülünün yarın Samsun ve diğer mıntakalarda da tezahürü muhtemel görülmektedir. Çünkü yukarıda sayılan esbap bu mıntakalar için de varittir.

Diğer taraftan Tütün idaresi bu fiat tenezzülüne ve diğer mıntakalara sirayetine mâni olmak için tedabir almaktadır.

Otomatik basküller

Himayeietfal cemiyeti tarafından şehrin muhtelif semtlerinde konulan otomatik basküller belediye tartı memurları tarafından kontrol edilerek âyârlarının tam olduğu görülmüş ve damgalanmıştır.

Matbuat sergisi

Galatasaray Lisesinde açılan Gazetecilik sergisi büyük bir rağbet kazanmıştır. Dün sergiyi Türk ve ecnebi birçok zevat gezmiştir. Türk Matbuatının yüzüncü yıl dönümünü ecnebi gazetecileri tebrik etmişlerdir.

Himayeietfalin tedansanı

Himayei etfal cemiyeti heyeti merkeziyesi Çarşamba günü öğleden sonra toplanarak, 27 Teşrinisanide Maksim Barda verilecek olan tedansan ile diğer meseleleri görüşecektir.

Ekmek narhı

Bu hafta ekmeğe on para tenzil ile 6,50 kuruş ve francelaya da yirmi para tenzil ile 11 kuruş fiat konmuştur.

Mahkemelerde

Kadın kadını mı öldürdü.. nasıl?

Ağırcezada çok şayanı dikkat bir katil davasına başlandı..

Ağırceza mahkemesinde dün, çok şayanı dikkat bir cinayet davasının muhakemesine başlanmıştır. Katil, ve maktul her ikisi de kadındır. Hâdise şöyle olmuştur: Dramalı Rukiye, Darıcaya iskân edilmiş mübadillerdendir. Bir gün tarlasında çalışırken yanı başındaki tarlanın sahibi Hatice ile aralarında bir ağız kavgası başlıyor. Rukiye Haticeye, Hatice Rukiye bir haylı ağır lâflar söylüyorlar. Rukiye, bir aralık büsbütün hiddetleniyor. Yerden bir topaç alarak Haticeye savuruyor. Fakat, o kadar şiddetle savuruyor ki kadının sol kaburgasına isabet eden bu sert toprak yığını zavallının ânî olarak ölümünü intaç ediyor.

Rukiye dün Ağır cezada her şeyi inkâr etti:

— Ben toprak filân atmadım. Kavga da etmedim! dedi.

Vak'anın sekiz tane şahidi vardı. Fakat bunlar biri altı, ikisi yedişer, biri sekiz, biri on, biri de on dört yaşında çocuklardan ibaretti. Asıl garibi yedi yaşında olan şahidin maznun Rukiyenin oğlu olması idi.

Küçük şahit vak'a hakkında şunları söyledi:

— Hatice H. anneme fena lâf söyledi. Annem de yerden bir taş alıp attı, Hatice Hanım yere düştü, öldü.

Hatice H. ın ölümünü tesbit eden raporun tetkiki için muhakeme 30 teşrinisaniye kaldı.

Başka güne kaldı

"Yarın" gazetesinin eski mes'ul müdürü aleyhine açılan şahsî bir hakaret davasına dün de devam edildi.

Davanın müruru zamana tabi olup olmadığının tetkiki için muhakeme başka güne bırakıldı.

Şükran H. ın davası

Şükran isminde bir kadını malûliyetine sebep olacak surette yaraladığından dolayı evvelce mahkûm olan jandarma Mehmedin temyizin bozma kararı üzerine yeniden başlayan muhakemesine dün de devam edilmiştir. Müddei umumî Burhaneddin B., hâdisenin tenevvürü için bazı kimselerincelbini istemiştir. Maznun vekili, Şükran Hanımın evvelce yerinden kalkamıyacak halde iken, bugün zahmetsizçe gezip yürüdüğünü, binaenaleyh, tıbbî adlîce yeniden muayenesi icap ettiğini, tatili uzuv mevcut olup olmadığı ancak bu suretle anlaşılacağını söyledi.

Müdeiumumî, mevcut raporlar tıbbı adlîce musaddak olduğundan yeniden rapor alınmasına lüzum olmadığını ileri sürdü.

Mahkeme de bu talebi kabul ederek muhakemeyi 16 teşrinisani pazartesi gününe bıraktı.

Çolak Hayrinin davası

Bir cerh vak'asından maznun olan Çolak Hayri Ef. nin muhakemesine dün birinci ceza da devam edilmiş ve maznun ayrıca bir katil maddesinden Ağırcezada muhakeme edilmekte olduğundan her iki davanın tevhidine karar verilmiştir.

Belediyede

Mezarlıklar Meselesi

Hâlâ bir türlü halledilemedi gitti

Bütün mezarlıklar kanunen belediyeye devredildiği halde, evkaf idaresi el'an bir çok mezarlıkları devretmemiştir. Belediye bu hususta evkafa bir tekit müzekkeresi yazmıştır. Henüz devrolmayan bir çok mezarlıklarda civar halkı bahçe ve ev yapmışlardır. Belediye buraların haritasını yaptırmaktadır. Mezarlıkları fuzulî işgal edenlerden parası istenecektir.

İstanbulu seven bir adam

Evvelce yüksek bir memuriyette bulunan yaşlı bir mütekait belediyeye şehrin noksanları ne yapılması icap eden bazı işler hakkında bir rapor vermiştir. Buzat şehirde yarı ağaların gözüne fena gözüken birçok şeyleri saymakta ve bunların bir an evvel yapılması icap ettiğini tavsiye etmektedir.

Şehrin bir çok semtlerinde el'an teneke mahalleleri vardır. Bunları yıkmak lâzımdır. Beyazıtta, Darülfununun büyük kapısı dış tarafındaki köşeler gayet pistir. Apdest dökülen köşelere birer kulübe yaptırılarak tütüncü dükkânı olmak üzere kiraya verilmelidir.

Şehirde birçok tarihî âbidat büyük kapılar vesaire vardır. Bunları belediye hüsnü muhafaza etmelidir.

Vilâyet konağının üstünde yazılı "İstanbul vilâyeti" ibaresindeki "s" harfi iğridir. Düzeltmek lâzımdır.

Bir murahhas Belediyeye teşekkür etti

Son zamanlarda İstanbula gelip giden seyyahlardan belediyeye burada gördükleri teshilâttan dolayı teşekkür mektupları gelmektedir.

Balkan konferansı murahhaslarından Prenses Kantagüza da belediyeye bir mektup yazarak İstanbulu çok sevdiğini, buradan çok iyi intibalarla ayrıldığını, gördüğü hüsnü muameleden dolayı müteşekkir kaldığını bildirmiştir.

Bir seyrüsefer mütehassısı

Seyrü sefer işlerini tanzim etmek üzere bir mutahassıs belediyeye müracaatla bir program vermiştir. Belediye bu hususu tetkik etmektedir.

Taksim-Fatih arasında otobüs

Bir şirket belediyeye müracaat ederek Taksim ile Fatih arasında otobüs işletmek için müsaade istemiştir. Belediye bu müracaatı tetkik etmektedir.

Vilâyette

Eski Borçlar

Nasıl ve ne surette verilecek?

1929 - 1930 senesine ait bazı borçların ne suretle tesviye edileceği hakkında dün vilâyete şu tamim gelmiştir:

"Bazı taraflarda 1929, 1930 senelerine ait harcirah, ikamet yevmiyesi ve tekaüt ikramiyesi gibi borçların tesviyesi için mütemadiyen müracaat vaki olmaktadır. Mezkûr senelere ait borçlar 1931 senesi bütçe kanununun 23 üncü maddesi mucibince bu sene vuku bulacak tasarrufattan tesviye edilecektir. Binaenaleyh bir müddet intizar etmeleri icap edeceğinin ve bu kabil matlûbat Vekâletçe muntazaman kaydedilmiş olup bu sene zarfında kâmilen tesviyesi mukarrer olduğunun alâkadarlara tebliği...,,

Maaş tevziatı

Maaş tevziatına dün de devam edilmiştir.

Maarifte

Atina Seyahati

İlk mektep muallimlerinden yüz kişi gidiyor

Sömestr tatilinde ilk mektep muallimlerinin Yunanistana yapacakları seyahat programı tamamen hazırlanmıştır. Kafile yüz kişilik olacak ve ancak ilk mektep muallimleri iştirak edebileceklerdir. İstanbuldan 28 kânunuevvel tarihinde hareket edilecek 7 kânunusanide avdet edilecektir.

Tütün ikramiyeleri

Harp malûllerile şüheda aileleri ve yetimlerine Eminönü kaymakamı Refet Beyin riyasetinde ve mal müdürü ve askerlik şubesi reisinden mürekkep bir komisyon tarafından verilmekte olan tütün ikramiyeleri ne devam edilmektedir. Dün de Süleymaniye mıntakasındaki şehit ailelerine, Sultanahmet mıntakasındaki malûllere bonoları verilmiştir. Bu gün Sultanahmet mıntakasındaki şehit ailelerine bono tevziatı yapılacaktır. Çarşamba gününden sonra da dört gün zarfında müracaat etmemiş olan malûllerle aile ve yetimlerine bonoları verilecektir.

İzmirde millet mektepleri

İZMİR, 1 A.A. — İzmir şehrinde ve bütün vilâyette millet mektep lerinin açılma merasimi parlak bir surette yapılmıştır. Vali, Kâzım Paşa Dumlupınar mektebinin ilk dersini vermiş ve halka canlı bir nutuk söylemiştir.

Askeri muzika merasimde hazır bulunmuştur. Her mektebin açılma resminde bulunacak rüesa vilâyetçe tesbit edilmiş ve hepsi hazır bulunmuşlardır. Mektep ve maarif hareketi fevkalâdedir.

Tebriklere Cevaplar

Cumhuriyet bayramı münasebetile İstanbul şehri namına gönderilen tebrik telgraflarına atideki cevaplar gelmiştir:

Muhittin Bf. Vali, İstanbul.

ANKARA, 31 — Büyük millî bayrammız münasebetile hakkımda izhar buyurulan samimî hislere teşekkür ve ben de tebrik ederim ef.

Reisicümhur
Gazi M. Kemal

İstanbul Vali, Muhiddin Bf.

ANKARA, 30 — Tebrikâtınıza teşekkür eder ve bilmukabele bayramınızı tebrik eylerim ef.

B. M. M. Reisi
Kâzım

Muhittin Bf. Vali, İstanbul.

ANKARA, 1 — Muhabbetlerinize teşekkür ve tebrikâtımı takdim ederim.

Başvekil İsmet

İstanbul Vali, Muhiddin Bf.

ANKARA, 30 — Teşekkür ve bilmukabele takdimi tebrikât eylerim.

Şükrü Kaya

Cümhuriyet bayramı münasebetile Türk tayyareciler klübünden Reisicümhur Hazretlerine şu telgraf ile arzı tazimat edilmişti:

Reisicümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerine;

Bize istiklâliyetimizi, benliğimizi kazandıran zatı asnanelerine mes'ut bir günün yıldönümü münasebetile Türk tayyareciler klübü mensubini arzı minnettari eyler efendim.

Türk tayareciler klübü namına
Hayrünnas

Gazi Hazretleri şu cevabî telgrafı keşide buyurmuşlardır:

Türk tayyareciler klübü namına Hayrünnas Beye

Tebrikâtınıza teşekkür ve ben de tebrik ederim.

Reisicümhur
Gazi M. Kemal

Küçük Haberler

* Maarif Vekâleti umumî müfettişlerinden Besim B. dün Ankaraya hareket etmiştir.

* 932 senesi 11 - 16 temmuzunda Frankfortta beynelmilel içtimaî mesai konferansı toplanacaktır.

* Kadastro ve meslek mektebinde riyaziye şubesinin imtihanı 4 Teşrinisanide, hukuk şubesinin imtihanları da 7 Teşrinisanide nihayet bulacaktır. 8 Teşrinisaniden itibaren mektebe talebe kaydına başlanacaktır. Muamele 18 Teşrinisanide nihayet bulacak, mektep 19 Teşrinisanide açılacaktır.

* Etubba odası heyeti idaresi perşembe günü mutat içtimaını aktedecektir.

* Bugün saat 15 te Hilâliahmer heyeti merkeziyesi toplanacak ve cemiyet meseleleri etrafında mukarrerat itihaz edecektir.. Yarınki perşembe günü de Verem cemiyeti heyeti merkeziyesi içtimaını aktedecektir.

Eyüpte ocak kongresi

C. H. F. Eyip nahiyesi ocak kongrelerine evvelki akşam başlanmıştır. Pazar akşamı yapılan Cezrikasım Pş. ocağı kongresinde yeni ocak heyetine Hüsamettin, Faik, Sadri, Mahmut ve Süleyman Beyler intihap edilmişlerdir.

Nahiye kongresine Fikri ve Hüsamettin Beyler murahhas Faik ve İbrahim Beyler yedek olarak seçilmişlerdir.

Tayyareciler klübünde

Klüp teşkilât encümeni dün toplanmıştır. Yakında klüp açılacaktır.

POLİS

Bir sabıkalı esrarengiz surette öldürüldü

Meçhul bir yerden tabanca atıldı, fakat maktulün cesedi kaldırıldığı zaman yaralı olduğu görüldü

Evvelki gece Silivri Kapıda garip ve esrarengiz bir cinayet olmuş, sabıkalılardan Arnavut Behçet sokak ortasında ölü olarak bulunmuştur.

Bundan bir kaç sene evvel Topkapıda hırsızlık ettiği esnada kendisini yakalamak istiyen bir polisimize ateş ederek bacağının topal kalmasına sebep olan bu Arnavut Behçet evvelki gece de Silivri Kapıda Paskalın fırınına musallât olmuş, tabancasını çekerek, elli lira istemiş:

— Bu parayı ya verirsiniz, yahut hepinizi birer birer gebertirim, diye tehdide başlamıştır.

Bu esnada nasıl olmuşsa olmuş, dışardan bir kurşun gelmiş Arnavut Behçet:

— Vay anasını! vuruldum, diye elinde tabancası dışarı fırlamış, fakat daha üç beş adım atmadan yüzü Koyun sokak ortasına düşüp kalmıştır. Polisler yetişip te Behçeti düştüğü yerden kaldırdıkları zaman öldüğünü, fakat üzerinde kurşun yarası değil, bıçak yarası bulunduğunu, ağzının burnunun da kan içinde olduğunu görmüşlerdir. Fırıncılar Behçeti kendilerinin öldürmediklerini söylemekle beraber, öldürenleri de görmediklerini ifade etmektedirler. Vak'a müddei umumî muavinlerinden Bürhan Beye ihbar edilmiş mumaileyh tahkikata vaz'ıyet etmiştir. Dün Behçetin ölümü ile alâkadar olmaları icap eden bir kaç kişi isticvap edilmiş, fakat henüz kimse tevkif edilmemiştir. Zan altında olanların isticvabına ve hâdisenin tahkikına devam edilmektedir.

Yüksek kaldırımda bir kaza

Refael isminde bir seyyar şişeci Yüksekkaldırımın üst başında ayağı kayarak düşmüş, yolun orta yerine kadar yuvarlanmış, bacağı kırılmıştır.

Zavallı çocuk

Şişlide Cabî sokağında oturan Nazire Hanımın muhtellişuur olan oğlu Asım yatağını tutuşturmuş, fakat yetiştirerek söndürülmüştür.

Heroin satan hamal

Üsküdarda İskelebaşında hamallık eden İbrahim heroin satarken yakalanmış, yedindeki heroinler müsadere edilmiş, kendisi hakkında da kanunî muameleye tevessül edilmiştir.

Yeni telefon Hatları

Dün bir çok yeni hatlar işlemeğe açıldı

Yalova telefon hattı dün işlemeğe açılmıştır. Dünden itibaren Edirne, İstanbul, Ankara ve Eskişehir'den Yalova ile konuşmak kabil olmuştur.

Aynı zamanda Edirne - Eskişehir - Ankara arasında telefon muhaberesi de dün başlamıştır

Havalar ısınacak!

Mamafi dün hava birden bire soğudu ve bazı yerlere kar yağdı

Bulgaristandan ve Romanyadan gelen telgraflar bu havalide şiddetli kışların başladığını bildirmektedir. Anadoluda gelen telgraflarda da Adapazarına kar yağdığı bildirilmekteydi.

Böyle kışın birdenbire bastırması henüz sobalarını kurmamış, kışlık yakacaklarını tedarik etmemiş olanları endişeye sevketmiştir. Biz bu umumî kış vaziyeti etrafında fennî malûmat almayı faydalı bulduk ve Yeşilköy askerî rasat merkezi ile Kandillî rasathanesinden malûmat rica ettik. Askerî rasat merkezinden verilen malûmata nazaran, Anadoluda umumî kış vaziyeti yoktur. İzmit ve civarında şiddetli yağmurlar ve kesif bir sis hüküm sürmektedir. Adapazarında kar, dolu ile karışık yağmur yağmıştır. Bu havalide soğuklar vardır, fakat o kadar şiddetli değildir. Şiddetli soğuklar Romanyada hüküm sürmektedir. Oralarda sular donmuştur. Derecei hararet sıfırdan aşağıdır. Maamafih bu havalide de kışların devamlı olacağı tahmin edilmemektedir.

Kandilli rasathanesinin verdiği malûmata nazaran da, soğuklar Karpatlardan aşıp gelen bir soğuk dalgasının neticesidir.

Kayışdağının tepesi karla örtülmüştür ve bu karlı manzara şehrimizden görülmektedir.

Maamafih havada henüz endişe edilecek bir vaziyet yoktur. Bu hal muvakkattır, hava açılacak, aynı zamanda ısınacaktır.

Milliyet

Asrın umdesi «Milliyet» tir.

3 TEŞRİNİSANİ 1931

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları:
24310 — 24319 — 24318

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nushalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Yeşilköy hava rasat merkezinden aldığımız malûmata nazaran bugün hava Ekseriyetle açık olacak Marmara havzasında sis mühtemeldir. Rüzgâr şimalden mutedil kuvvetle esecektir.

Dün tazyıkı nesimi 775 milimetre azamî suhunet 9, asgarî 2 dir.

FELEK

100 yaşında!.

Görürsünüz: Aksakallı, boylu boslu, dinç, dimdik birisi.. sorarsınız:

— Mhemet Bey!.. derler.. Yüz yaşındadır. Dayanamaz.

— Maşallah dersiniz.. Nasıl aklı yerinde mi?...

Ooo, mükemmel! bir dama oynar ki; önüne kimse duramaz.. Köprüden Fatihe yaya gider..

Bu imrenmeyi, bu takdiri her gördüğünüz dinç ihtiyarın karşısında bilâ ihtiyar izhar ederiz..

Ee, yazık günah değil mi... Matbuatımız da yüz yaşındadır. Dinç ve dimdik yürüyor mu bilmem amma herhalde bu namış değildir.. Neden birisi çıkıp ta:

— Maşallah! Bak yüz yaşına gelmiş, hâlâ aklı başında.. demiyor.. Yoksa bundan şüphe mi ediyorlar?

Takrir yağmuru

Mevsim vakıa yağmur mevsimidir. Kurbağa, çakıl, kum, kül, yaprak, çekirge, dolu, kar yağar amma takrir yağdığı rasathaneler tarihinde mukayyet değildir. Maahaza şehir meclisi açılır açılmaz azadan bir zatın riyasete takrir yağdırdığı muhakkaktır. Gazeteler böyle yazıyor. Takrir yağdıran âsıman paye zat takrir yağmuru tabirini okuyunca içerlemiş...

— Ne demek istiyorlar?. Benim takrirlerim sudan şeyler mi? diye soruşturmağa başlamış ise de maksadın bu olmadığı izah edilerek teskin edilmiştir. Bu gibi yerlerde kullandığımız tabirleri dikkatli seçsek fena olmaz..

Kar yağıyor a dostlar

Daha Kasıma bir hafta var. Henüz ruzu hızırın içindeyiz. Lâkin dün sabah ayazında uyanan Kayışdağı ve Alemdağı sırtlarını kardan kırlaşmış gördüler. Bu kadar mevsimsiz kar yağdığına tesadüf edilmiş değildir.. Sebebini rasathaneden sorduk.. Bize şu cevabı verdi:

— Efendim! kar suyun donmuşudur. Hava soğuyunca yağar. Ve rengi beyaz olur. Güneş veya sıcak havada erirler.. Mevsimsiz kar yağmasının sebebi ne olduğuna dair Avrupadan bir malûmat alamadık. Böyle soğuk şeyler bize daima o taraftan gelir.. Bizce bunun sebebi kriz olsa gerek..

FELEK

Dünya buhranına sebep: Amerikadır

Amerika Reisicümhuru M. Hoover Fransız Başvekilini niçin çağırdı?

- Milân'da çıkan POPOLO D'ITALIA dan -

Amerika çok düştü ve hâlâ yediği feci darbeden kendine gelmiş değildir. Yer yüzünde ki iktısat afetinin ocağı olan Amerika, en büyük iflâsların, ve en büyük inkisarı hayallerin acısını tattı. Yalnız meşhur âlem refah, ve saadeti değil, Amerikalıların bu refah ve saadete esas addettikleri nazariyeleri de körledi.

1914 te, umumî harp perde perde açılırken, Amerika bütün Avrupa'nın elinde tuttuğu bir memleket vaziyetindeydi. Fakat 1919 da bütün dünyanın alacaklısı veziyetine geçti. Ve dünya tarihinde görülmemiş bir servet diyarı oldu. Yine böyle iken Amerikalılar, hem de yüksek sesle, umumî harpten bir şey kazanmış olmadıklarını söyleyip duruyorlar.

Hakikaten bir şey kazanmadılar mı?

Buna inanmak safdillik olur. Amerikan ekonomistleri müttefiklere boyuna para verdiklreini ve bu avansların resülmallerile değil, hâlâ faizlerile uğraştıklarını iddia ederler. Hattâ eski reisicümhur Coolidge şöhret alan bir nutkunda hem de soğuk bir tavırla demiştir ki:

— *Umumî harp Amerika hesabına bir «İş» olmamıştır. Amerikanın refahı sırf Amerikalıların şahsî teşebbüsleri ve çalışmak kabiliyetlerinin mahsulüdür.*

Bu söz şu demektir ki, Amerikalılar kendi refah ve saadetlerine ancak dahildeki âmillerden kavuşmuşlardır. Reisleri de böyle söyledikten sonra, Amerikan milletinde "kendi yağile kavrulmak,, bir nazariye olmak hududunu da geçmiştir. İşte Amerika'nın bütün dünyadan alâkasını kesip "muhteşem inziva,, ya dalması budur.

Amerika, siaysî sahalarda Avrupa meselelerini görüşen resmî içtimalardan uzak kaldı. İktısadî sahada da etrafına bir gümrük kalesi çekti. "Artık muhacir istemioyruz,, diye bir de kanun çıkardı. Self - Sufficience nazariyesi aldı, yürüdü. Hülâsa Amerika dünya içinde başka bir dünya oldu. Merih gibi, Utaret gibi Zühre gibi, Arzla alâkası olmıyan, bam başka bir dünya oldu.

Bu başka dünyada yaşıyan insanlar şu kafada idiler: Amerika istihsali kadar, istihlâk te yapar. İstihlâk yapabilmesi için amelenin bünyesnii arttırdık. Amerikanın tabiî serveti azimdir, 120 milyon nüfusun gün geçtikçe artan istihlâki azimdir. Harice boyun eğmeyiz. Müstakil bir iktısat kuvvetimiz vardır. Dünyanın diğer memleketleri ancak bizim müşterimiz ve bizim uşağımız olabilirler.

Pahalıya mal olan hata

Ne oldu? Amelenin bünyesi arttı. Her amele sabahleyin işine otomobille gelip, akşam üstü evine otomobille gider oldu. Sanayide bundan mükemmel inkişaf olur mu, diyeceksiniz!

Halbuki amelenin arttırılan yevmiyesi mi Amerika'da refaha sebep olmuştur? Yoksa Amerika'nın refahı mı amele yevmiyesini arttırmıştır?.

Umumî harpte Amerika, birbirlerile boğazlaşan Avrupa memleketlerinde, ne kadar fabrika varsa hepsinin de harp sanayii hesabına çalıştığını biliyordu. Onun için bu harp sanayiine yardım etti. Avrupa fabrikalarının yapmağa vakit bulamadıkları diğer birçok şeyleri de yaptı. Mebzul fabrikasyon ve Avrupa gibi ateşli bir müşteri..

Bu vaziyette Amerika'da elbette amelenin yevmiyesi artar ve amele altına bir otomobil alır ve elbette fabrikatör ameleye verdiği parayı çok görmez. Harbin nihayetine doğru bir amele Amerika'da Darülfünun müderrisinden iki defa fazla kazanıyordu.

Yüksek yevmiye nazariyesi sırf Amerika milletini istihlâke sevkeden bir nazariye idi. Bittabi bu nazariye ve bu nazariyenin propagandaları "tasarruf,, denilen kıymeti öldürdü.

Bir millet tasavvur ediniz ki, zengindir, müreffehtir, onun için tasarruf nedir bilmez. Çünkü bolluk içindedir. Amele kazandığını son "sent,, ine kadar sarfeder. Hattâ tasarrufu Antisosyal bir cinayet, bir hiyaneti vataniye addeder. İsraf, lüks, zevk millî bir fazilet haline gelmiştir.

Halbuki harp durunca, Avrupa fabrikaları kendi işlerinin başına geçtiler. O kadar ki, ucuz malları ile Amerikanın gümrük kalesini de yıktılar ve Amerikan sanayii de o zaman mallarını beynelmilel seviyeye indirmeğe mecbur oldu.

Ve Amerikalılar yavaş yavaş, amelenin yevmiyesini indiremediği için, adedini indirdi. Amelesinin yevmiyesini indiremeyişi, artık millî bir akide haline gelen meşhur nazariyeden ileri geliyordu.

Fakat vaziyeti tutmak lâzımdı. O zaman Amerikan sanayicileri kuvveti istihsale verdiler. Fakat istihsal ne kadar fazla olursa olsun, bunları satmak lâzım. Halbuki Amerikan milletinin istihlâk kabiliyeti, bu istihsali telâfi edemedi. Edemeyince, müstakil kazanç üzerinden iş başladı. Yani veresiye satış! Ve Amerikalılar çok satın almakla istikballerini rehine koydular. Artık Amerikan refahı veresiye bir şey oldu.

Yeni metotlara göre istihsal arttı, amele azaldı ve işsizlik başladı. Veresiye refahın ilk alâmetleri. .

Ya borsa..

Bir de borsa var! Bir de çok kazanıp, az çalışmağa ve para sarf etmeğe alışmış müsthelik var. Vaziyet bu şekle gelince, müstehlik bittabi ayağını borsaya da soktu. Artık herkes esham alıyor, tahvilât alıyor. Alıyor ve satıyor. İktısat mütehassısları, korkacak yerde; "Millet tahvilât aldıkça, millî sanayie kuvvet verir,, diye yazmağa ve ötmeğe başladılar.

Yani "Kapitalist Sosyalizm,, e doğru yol göründü. Herkes bu kadar tahvilât meraklısı olunca, tahvilât fiatleri arttıkça arttı. Fiat arttıkça, talip çoğaldı. Stock Exehange de günde, birkaç milyara baliğ olan sekiz, on milyon tahvil satılıyordu. Talip o kadar çoğaldı ki, faizler yüzde yirmiyi buldu.

Ahvalin bu şekli, bittabi Avrupa'nın nazarı dikkatini celbetti. Avrupa sermayesi bu faiz muvacehesinde derhal harekete geldi. Ve Amerika'ya milyarlar aktı.

Fakat sonu da pek kısa ve keskin oldu. 1929 da borsada ki sukut en kudretli spekülâsyon dahilerini şaşırttı. Kredi ile alınmış tahviller piyasayı doldurdu ve bittabi fiatleri de su gibi ucuz oldu. Tahmin edildiğine göre, bu borsa muamelesinde kaybedilen para 70 milyar dolardır.

Amerikan refahına son gelmiyeceğini tasavvur edenler, bu vaziyet karşısında mephutturlar. Diğer taraftan Amerikadaki işsizler yedi milyonu geçiyor. İstihsal yüzde kırk azaldı. İflâsların adedi bugüne bugün üç bini geçti. Ve bu iflâslarla üç milyar dolar dans etti. Amerika'da bugün her satın alınan şey maliyet fiatinden daha ucuzdur. Sanki bütün memleket tasfiye ediliyor.

Hikâye

Alacaklı

Bir zamanlar dostumdu. Eski dostlardan.. Bununla beraber bana karşı bu kadar çetin ve çirkin davranacağını zannetmezdim.

Bir gün bana geldi:

— Maşallah, hangi rüzgâr attı böyle? dedim.

Dedi ki:

— Rüzgâr falan atmadı. Eskiden bana büyük bir borcun vardı. Onu hatırlatmağa geldim.

Şaşırdım:

— Nasıl büyük borç?

— Alman borcu gibi büyük borç değil ama, benim için büyük sayılır.

— Allah Allah! Bu borç ta nerden kalmış anlıyamıyorum.

— Hattâ iki bin sekiz yüz seksen üç lira borcun var.

— Allah aşkına sen deli mi oldun? Ben ne zaman senden iki bin sekiz yüz seksen üç lira almışım?

— Canım benden hiç te bir lira almadın mı? Hem de altın lira..

— Eh, fi zamanda almış olabilirim.

— Demek ki aldın. Halbuki sen bunu yüz otuz defa tekrar ettin. Muhtra defterimde tarihlerile yazılıdır. Bitek altını sekiz liradan sayarsan, ve bugüne kadar işliyen faizleri de ilâve edersen, tam iki bin sekiz yüz seksen üç lira eder. Açık konuşuyorum. Paraya ihtiyacım var.

— Yahu, senin gibi adamın paraya ihtiyacı olur mu? Eskiden çok zengindin. Şimdi de zenginsin. Azizim, sana dostça bir şey söyliyeyim mi? Yorgana göre ayak uzatmıyorsun. Günün birinde ap açık kalırsın vallahi! Bak, İngilizler bile ne hale geldiler?

Ne kadar söylesem nafile! Israr ediyor ve alacağını istiyordu. En nihayet bıktım ve dedim ki:

— Azizim, sene yardım etmek isterim. Fakat şimdilik üstümde para yok. Dört beş gün sonra uğra!. Belki bir şey yaparız.

Artık o günden itibaren dostumun eve uğrayabileceğini tahmin ettiğim zamanlarda, ben eve uğramıyordum.Fakat eski dostum ne inatçı imiş. Çok defa apartımana döndüğüm zaman karım haber verirdi:

— Biliyor musun? Bugün de geldi. Artık sabrı tükendiğini söylüyor.

— Ya!!!?

Bir akşam karım belki onuncu defa tekrar etti:

— Biliyor musun? Bugün de geldi.

— Anladım, anladım ve sabrının tükendiğini söyledi değil mi?

— Hayır, hayır! Bugün de geldi ve konsolun üstünde ki saati alıp götürdü.

— Saati mi götürdü? Ne yapacakmış?

— Satacakmış! "Antika bir saate benziyor. Yirmi otuz liraya satabilirsem, bana o kadar az borçlu kalırsınız,, dedi.

Birkaç gün sonra karımdan yeni haber:

— Biliyor musun? Yine geldi.

— Her halde saati geri getirmiştir. Yaptığı lâtifeyi beğenmemiştir de ondan..

— Hayır, saati geri getirmedi. Gramofonu alıp götürdü. Yirmi, otuz liraya sata bilirse, borcumuzdan indirecekmiş.

Saatten ve gramofondan sonra, meşinden güzel bir koltuk takımım, fotoğraf makinem, yazıhanem, gardrobum, kırmızı balığım, üç İran halısı.. İlâh birer birer gitti.

Dostum namuslu çocuk göründüğü için, götürdüğü eşyanın satış bedellerini de haber veriyor ve bunları borcumdan iniyordu.

Yani evdeki mobilyalar havalandıkça, borcum da o nispette azalıyordu. Eh, kimin borcu azalır da yüreği ferahlamaz.

Bir gün apartımanın içine ve bir de dostumun hesap puslasına şöyle bir göz attım. Apartımanda külüstür bir kanapeden ve bir de dostuma elli kûsur liradan fazla borcum kalmamış.

— Elli kûsur lira mı kalmış? Eh, apartımanda da satacak bir şey kalmadığına göre, bakalım bu parayı nasıl alacak?

Ona artık bu parayı vermemek imkânsızlığı benim için bir haz teşkil ediyordu.

Halbuki aldanıyormuşum. İki gün sonra geceleyin eve geldiğim zaman, ortalığı bom boş buldum. Külüstür kanepe de gitmişti.

Karım da..

Bari kanepeyi bıraksaydı..

SİNEMALAR

Yarın akşam

Melek ve Elhamra

sinemaları birden
Bütün dünyada en büyük muvaffakiyeti kazanan
RENE CLAİR'in şaheseri ve en şen kahkahalı bir komedi

Milyon Peşinde

filmini takdim ediyorlar. Heyeti temsiliyesi başında:
ANNABELLA - RENE LEFEBVRE - LOUİS ALLİBERT
gibi müstesna artistler vardır. Yerlerinizi evelden tedarik ediniz.

Yarın akşamdan itibaren
OPERA SİNEMASINDA

"W,, PLAN

Tamamile esrarla dolu büyük bir dram, havalarda tayyareler arasında hakikî bir mücadele:
Sözlü ve şrkılı olan bu film size meraklı ve heyecanlı iki saat geçirtecektir.

Onumuzdeki cumartesi günü saat 17 de matine olarak
FRANSIZ TİYATROSUNDA
Meşhur Piyanist
ROBERT CASADESUS
tarafından yegâne bir konser verilecektir.

BAKTERİYOLOG
Dr. İHSAN SAMİ
Bakteriyoloji Lâboratuvarı
Umum kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman teamülü kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma teşhisi, idrar, balgam, cahaati, kazurat ve su tahlilâtı, Ültra mikroskopu, hususî aşılar ittihazı. Kanın üre mikdarının tahlili ve kanın sedimaitation sür'ati, Divanyolu, Sultan Mahmut türbesi 189. Telefon 20931.

Tiyatro, Sinema

İstanbul Belediyesi
Darülbedayi temsilleri
YARIN akşam saat 21,30 da
KALBİN SESİ
Piyes 3 perde 1 tablo Yazan: A. Bisson Tercüme E.: Mükerrem Alâettin
Talebe gecesi, Yakında: Dr. İhsan

Üsküdar Hâle Sinemasında
CENGİZ EVLÂTLARI,
İlâveten: İsmet Paşa Hz. Atina seyahatı.

Doktor
Hafız Cemal
Dahiliye hastalıkları mütehassısı
Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar İstanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahilî hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: İstanbul 22398

Sıra numarasını beklememek isteyenler, kabineye müracaatla veya telefonla randevu almalıdırlar.

Milliyet'in Edebî Romanı: 67

BAŞI DÖNÜKLER

İbrahim NECMİ

Süheylâ bu konuşmanın uzamasından kuşkullandı. Ayağı Ahmet Nebilin ayağının üstünde oynuyor, dizi dizine vuruyordu. Ahmet Nebil başını kaldırır kaldırmaz hemen davrandı:

— Nebil Bey, bakar mısınız?

Delikanlının başı bir jiruet gibi soldan sağa döndü:

— Kıskanıyorum. Şu kızla gizli gizli konuşma.

— Ne yapayım? O söyledi.

— Kısa kes. Patlıyacağım.

— Bitti.

— Dansta beraberiz, ya?

— Hay hay.

— Başkasile dans etmek yok.

— Ayıp olmasın

— Ne olursa olsun.

Nevzat Süreyya, Ahmet Nebilden açıkta kalan Mebruke Numanı işgale çalışıyordu. Semiha Nazmi, Kemal Rehanın yaltaklıklarına ehemmiyet vermiyerek gözlerini Ahmet Nebilden Muhteşem Nihada, Muhteşem Nihattan Ahmet Nebile döndürüyordu.

Şeyda Kâmil Bey, puflıya puflıya döndü:

— Bütün masalar dolu. Yalnız istersen sahne tarafına bir masa koyacaklar. Fakat numaralar bitmek üzere.

O zaman da dansa uzak kalacağız. Garson "numaralar bitince biraz yer açılır,, diyor.

Semiha Nazmi Hanım, hemen teyit etti:

— Öyle, öyle. Bir çeyrek bekliyelim. Sonra ferahlarız.

Muhteşem Nihat Hanım, pufladı:

— Pek âlâ. Bekliyelim, bakalım.

Süheylâ Hanım da geri kalmak istemedi:

— Evet, ne çare, bekliyelim.

Muhteşem Nihat Hanım, o zamana kadar doğrudan doğruya hitap ettiği Süheylânın bu müstehzi ifadesinden adeta alındı. Hırslı hırslı ona döndü:

— Ne çare mi? Sizi bu kadar sıktığımızı bilmiyordum. Hanımefendi.

— Hayır. Bizi sıkmadınız. Siz sıkıldınız.

Semiha Nazmi Hanım, iki kadının böyle umumî bir yerde kavgaya varacaklarından korktu:

— Canım, niçin sinirleniyorsunuz. Ne sıktık, ne de sıkıldık. Yalnız dar yerde kaldık. İşte bu..

Masaya ağırlık çökmüştü. Kemal Reha, gelen garsona:

— Kuzum, soğuk bir şey.. Bana çok soğuk bir viski peri ye.

Emrini verdi. Şeyda Kâmil Bey aksine:

— Sıcak bir grok..

Emrini verdi.

Süheylâ Hanım kahkahayı kopardı:

— Ne tezat! Kemal Reha Beyin içi yanıyor, Şeyda Kâmil Beyin de üşüyor, galiba..

Erkekler gülüştüler. Nevzat Süreyya:

— Ben de buzlu viski içeyim öylise.. Çünkü iki ateş arasındayım.

Diye nükteyi devam ettirmek istedi.

Muhteşem Nihat Hanım, Süheylânın nüktesine gülünmesini çekemediği kadar, Nevzat Süreyyanın ikidir kendisini Mebruke Numanla bir sıraya koymasına da içerliyordu. Dudakları arasından:

— Ne münasebet!

Diye ıslık gibi bir ses çıkardı.

Bereket versin ki numaraların sonu gelmişti. Bardaki müşterilerden bazıları hesaplarını görüyorlardı.

Dans başlarken Semiha Nazmi Hanım, Muhteşem Nihat Hanımın yanına sokuldu:

— Ne yapıyorsun? Süheylâyı gücendirmenin sırası mı?

— Bah! Ne olurmuş?

— Canım, unuttun mu onun para meselesini?

Süheylâ Hanımı dans ettirmek için ayağa kalkmış olan Ahmet Nebil bu kısa mükâlemeyi duyunca, birden bire titredi. Aklına Refik Cemalin Yazıcı Zade ticarethanesi ve Nihat İlhami hakkında söyledikleri gelmişti.

Bu sözler, mevkii sarsılmış olan ticaret evinin Reşit Beyden istifade ettiği gibi, Süheylâ Hanımın parasını da kullanmak istediğini mi gösteriyordu? Kendisine bu kadar iyi davranan Süheylâya bu tehlikeden malûmat vermek lâzım gelmez miydi?

Ahmet Nebil düşünceye o kadar dalmıştı ki, Süheylâ Hanımın ayakta sabırsızlıkla kendini beklediğini bile fark edemiyordu. Nevzat Süreyya hatırlattı:

— Nebil Bey, sizi bekliyorlar.

— Teşekkür ederim, gidiyorum.

. . . . . .

Gardenbarın cazbantları kudurmuş iri bir hayvan gibi gürlüyor, bağırıyor. Çiftler, içki ve dans sarhoşları halinde, birbirlerine kilitlenmiş, uçuyor..

Muhteşem Nihat Hanım, Nevzat Süreyyanın incecik kollarında bütün vekar ve azametinden sıyrılmış.. Semiha Nazmi Hanım Şeyda Kâmil Beyin iri vücudüne gömülerek kaybolmuş.. Kemal Reha Bey tek gözlüğünün müvazenesini bozmadan kendini Mebruke Numanın sarı buklelerin rüzgârına vermiş.. Dönüyorlar, koşuyorlar, sağa, sola gidiyorlar. Cazbandın cehennemî velvelesine kadehlerin, şişelerin şangırtıları da ilâve ediliyor. Kulakları sağır eden, insanları insanlıktan çıkararak behimî birer hayvan haline sokan bu gürültünün arasında, kadın, erkek, herkes, başları dönmüş, kanları kaynamış, zıplıyor, sıçrıyor, atlıyor..

Ahmet Nebil, iki saattir kolları arasından kurtulamadığı Süheylâ Hanımın kavalyeliğini yapıyordu. Süheylânın elbiseleri bürüşmüş, podraları sararmış, gözlerinin etrafı siyahlanmış, kırmızıları bozulmuştu. Zaten çok açık olan dekoltesi elbisenin buruşukluğile daha artmışa benziyordu. İki saattir deli gibi dans ediyordu. Ahmet Nebili yeniden fethetmek, Fatihli sevgili hikâyesinin ehemmiyetsizliğini ilk olarak kendisi öğrenmek, Muhteşem Nihat, Semiha Nazmi, Mebruke Numan gibi her biri başka bir cazibeye malik salon hanımlarına üste gelmek, Süheylâyı adeta çileden çıkarmıştı.

Ahmet Nebil, çok yorgundu. Kollarının, bacaklarının büküm yerleri sızlıyordu.

(Devamı var)

Kadın ve Moda

Amerikalı kız

Şehir için fantezi yünden yarı kürk, yarı kumaş manto

Bir İtalyan gazetesinden okuduk, bugünkü Amerikan kızını anlatıyor. Bu yazıdan anladığımıza göreAmeri : kalıkız bugünkü görüşümüze vean layış telâkkilerimize rağmen, daha çok başka ve daha çok ileridir.

Şu satırlar:

"Yazıhaneleri, garları, meydanla rı, vapurları, hülâsa her yeri doldu ran bu genç kız orduları bir bakışta bile Avrupalıya hayret verirler. O kadar faal ve cevvaldir ki anlamak, yeni bir şey görmek ve öğrenmek hususundaki tecessüsleri çok ileriye gitmiştir. Asırlarca kadının cemiyet te hiç değişmeyen mevkiine alışan- lar bu manzaranın karşısında meb- hutturlar.

Avrupalı kızın mahdut ve asabî haline nazaran, Amerikalı kızın münkeşif, harekâtında serbest, zeki ve açık karakterde oluşu büyük bir tezat teşkil eder. Avrupada hâlâ iç- timaî hey'etin bir türlü kurtulamadı ğı bağlar ve şekiller hâkimdirler. A merikada böyle şey yoktur. Amerikada kadın her yerde mevcuttur ve içtimaî hayatın bütün faaliyetlerini daha ziyade canlandırır.

Binlerce genç kız ve erkeğin karıştığı bir yerde cins farkını göremezsiniz. Sadece temiz bir arkadaşlık hissi hâkimdir. Akşamları kütüp hanelerden, kolarına kitaplar, tabur tabur genç kızlar çıkar. Yazıhaneler ve mağazalar kapandığı zaman, sokakları alay alay kızlar istilâ eder. Hepsi temiz giyinmiş, hepsi güzel, hepsinin sıhhati yüzlerinden fışkırı yor. Bu kızlar, o akşam ne yapacaklarını düşünerek, hızlı hızlı ve kim senin yüzüne bakmadan yürürler.

Bu yeni kadın tipi ideal bir tiptir. Akşama kadar evinde, eilnde bir romanla miskin miskin oturup ta kafasını olmadan hayallerle yormuş, sessiz, solgun bir Avrupalı kızla, ak şam üstü işinden bir az yorgun, fa kat daima şen, kabına sığmayan, yeni gördüklerini, yeni anladıklarını anlatmağa müheyya bir Amerikalı kız arasında elbette büyük bir fark vardır.

Bu Amerikalı kızın kafasında cinsî meşguliyet o kadar yer tutmamıştır ki, meselâ yolda bir erkeğin kendisine bir az dikkatle baksa, bu kız hayret içinde kalır. Bu adam ni çin dikkatle bakıyor diye..

Bu hayret o kadar gayri ihtiyari ve tıflânedir ki, Avrupalı şaşırır.

Bu kızlar güzelliklerinin veya ca zibelerinin bir erkeği teshir edebileceği fikrinden o kadar uzaktadırlar ki, bir erkeğin dikkatlice kendilerine baktıklarını hissettikleri zaman! "Al lah, Allah! bu adam da bana niçin böyle bakıyor?,, diye şaşarlar ve bu bakışın ifade ettiği manaya varamaz lar. Ve onların hayreti karşısında dikkatle bakan Avrupalı gülünç bir mevkie düştüğünü hisseder ve başını çevirerek yürür. Çünkü burada sokak ortasında kadına bakanlar, sırf gelen ecnebilerdir.

Amerikalı kızın erkeğe karşı bu alâkasızlığı, en büyük cazibelerinden biridir. Bu kız, etrafında sanki erkek yokmuş gibi hareket eder. Sokata veya umumî mahallerde, eğer ıkıyorsa, iskarpinini çıkarmakta ve eğer çorabının bağını düzeltmek istiyorsa, eteğini tâ yukarya kadar kaldırıp bacağını çıplak aksamına kadar göstermekte bir saniye tereddüt etmez. Bu hareketin önce gayri ahlâki olabilmesi ve yahut erkeklerin hayvanî hislerini tahrik edebilmesi ihtimali hatrına gelmez. Eğer yaz sıcaklarından kaçmak istiyorsa, parklara, bahçelere, kırlara, plâjlara, sadece sıcağın ağırlığından kurtulmak fikrile, pek açık saçık gelebilir. Ve bütün bunlar da üç yaşında bir çocuğun tıflâne masumiyetini se zersiniz. Bu kızlara dikkatle bakan erkşeklerin de vay haline! Öyle umumî bir protesto ve müdafaaya ma ruz kalırlar ki, o erkeğin bir daha Amerikalı kıza bakmağa cesareti kal maz. Kadın çıplak gezdiği için değil, erkek dikkatle baktığı için ahlâksız addedilir. Bu vaziyette pek tabiidir ki, aşk, Amerikalı kızın hayatında, hattâ kelimenin bütün kuvvet ve manası ile, hiç te o kadar ehemmiyeti olmayan bir devirden iba rettir. Amerikalı kız nasıl isterse öy le sever. Fakat bu aşkın hayatını ihlâl etmesine, shhatine kıl kadar dokunmasına enerjisini zaafa düşürmesine, emellerinden feragate saik olmasına müsaade etmez. Yani Ame rikalı kız için aşk, hiç ehemmiyeti olmayan bir değişiklikten ibarettir. Meselâ bir tenis partisini aşk randevüsüne feda edemez. Her ikisini de telif edebilirse eder, edemiyorsa temisi aşka tercih eder.

Bir ay kıra gidip kamping yapmak veya bir gezintiye çıkmak için, âşıkı kıskanıyor, kızıyor ve müsaade etmiyorsa, umurunda değildir. Amerikalı kız, kendisini tamamen ve ebediyyen bağlandığını zanneden erkeğin elinden kendi hürriyetini ve serbestii harekâtını tekrar almağa her zaman hazırdır.

Amerikalı kız sporcudur, Amerikalı kız okur, Amerikalı kız içtimaî faaliyette kendisini erkekten fark ız addeder. Ancak boş zamanlarında, fakat kendisini sürükletmiyecek derecede aşkla meşgul olur. Eğer evlenecekse, evlendikten sonra, diğer bü tün mesleklerinde gösterdiği ciddiyet, teyakkuz ve dikkati evine verir.,,

Bilmek lâzım

Aynalar

Aynaların sırrı rutubetten olduğu kadar güneşten de bozulurlar. Onun için evde ayna ların yeri ne ratip, ne de güneşe maruz olmamalı!

Empermeabli ve çamur

"Empermeabl" ler, meselâ sokakta giderken bir otomobilin attığı zifosla lekelenirler. Bu çamur lekesini çıkarmak için sirkeli su kullanmalıdır. Yani lekeyi sirkeli suya batırılmış bir bezle silip çıkarmak mümkündür.

Kitaptaki yağ lekeleri

İki çeken beyaz sünger kâğıdı ve Ether sulfurique lâzımdır. Lekeli sahifenin altına bir sünger kâğıdı koyunuz ve lekenin üzerine de birkaç damla eter akıtınız. Sonra lekenin üzerine de bir sünger kâğıdı koyunuz ve tırnağınızla lekenin üzerine sürüştürünüz.

Kâğıtları kaldırdıktan sonra, lekenin arka tarafına da aynı muameleyi tatbik ediniz. Bu ameliye üç dört defa tatbik edilirse, kitap sahifesinde lekeden eser kalmaz.

Yalnız renkli sünger kâğıdı kullanmayınız. Çünkü eter kâğıdın boyasını tahlil edebilir ve kitap sahifesini boyaya bilir.

Davetler

Kartaldaki 327 doğumlulara

Kadıköy askerlik şubesinden:

Kartal kaza ve mülhakâtının 327 doğumluları ile işbu doğumlularla muameleye tabi yerli ve yabancıların son yuklamalarına 3 İkinci teşrin 931 salı günü mübaşeret edilece ğinden atiyen kanunî bir mes'uliyyete maruz kalınmamak için o tarih ten itibaren kartal kazası kaymakamlık dairesinde ispatı vücut eylemeleri ilân olunur.

CINEMA

Opera'da

W. Plan

Opera bu hafta (W. Plân) isminde bir casus filmi gösteriyor. Bu filmin mevzuu şudur:

Umumî harpte İntelicens Servise mensup miralay Dunkan Grant Ulrich Müller isminde bir Alman zabitinin ceşedi üzerinde (W.) plânı isminde bir plân bulunuyor. Bu plân düşmanların taarruz plânı! Grant derhal veziyeteen âmirlerini haberdar ediyor. Onlar da Almanlardan zaptedilmiş bir tayyareye binerek gidip plânı aramasını ve bulup getirmesini kendisine tebliğ ediyorlar. Grant maktul Alman zabitinin üniformasını giyerek düşman hattını geçmeğe ve Müllerin evine gidip kendisini onun annesine oğlunun en iyi dostu olarak tanıtmaya muvaffak olmıyor.

Fakat Grant orada, harpten evvel İskoçya'da nişanlanmış olduğu Rosa Hartman isminde bir kızla karşılaşıyor. Roza onu tanımakla beraber ses çıkarmıyor. Lâkin Müllerin ihtiyar annesinin emniyetini kazanarak evine girmiş olan Grant (W) plânını elde etmek istiyor. Fakat Roza mâni oluyor, ve görüşmek üzere bir kahveye çağırıyor. O esnada içeriye polisler girerek kahvedekilerin hüviyet varakalarını kontrola başlıyorlar.

Alman zabitinin evrakını veren Grant bu yoklamanın sebebini sorunca polisler şehirde bir İngiliz casusunun bulunduğunu, onu aradıklarını söylüyorlar. Grant derhal eve dönüyor. Yukarıya, Müllerin odasına çıkarak (W) plânını aramağa koyuluyor. Bu esnada polisler eve gelerek Rozadan kahvede beraber oturduğu şahıs hakkında malûmat istiyorlar. Grant evrakı alarak bir köşeye saklanıyor. Polisler oun ararken o yavaşça Rozanın yanına gidiyor ve kızı kucaklıyor. Kendisini İsviçre'de bekliyeceğini söyliyerek kaçıyor. Grant tayyaresinin saklandığı yere giderek biniyor ve havalanıyor. Fakat düşmanın diğer tayyaresi kendisini görerek ateşe başlıyorlar. Ve tayyaresini düşürmeye muvaffak oluyorlar. Bereket versin Grant kurtuluyor. Düştüğü yere İsviçre hududu yakındır. En makul hareket hududu geçip oradan âmirlerini haberdar etmek. Grant Meuz istasyonuna gidiyor. Oradan sarhoş bir Alman nöbetçi ile korşılaşıyor ve ona bavullarını taşımasını emrediyor. Fakat asker emre itaat şöyle dursun, onu tahkir ediyor. Döğüşüyorlar. Grant mücadelede askeri öldürüyor. Derhal onun elbiselerini giyerek trene binmek istiyor. Bu sefer de bir çavuş nefer üniformasile olduğu için evrakını muayene ediyor ve iznini geçirmiş olduğu için onu trene binmekten menediyor. Grant yine mücadele ediyor ve bu sefer de çavuşu öldürüyor. Fakat bu sefer yakayı ele veriyor. Divanharp kendisini idama mahkûm ediyor. Yalnız muhakeme esnasında onun hakikî hüviyetini keşfedemedikleri ve İngilizce de bildiğini öğrendikleri için idam kararı esir İngilizlerden mürekkep bir amele taburunda tercümanlıkyapmak şartile geri almıyor. Garip bir tesadüf eseri olarak bu esir İngiliz amele taburu, Grant'ın peşinde koştuğu (W) plânını bilmiyerek tatbik eden taburdu. (W) plânı da şu idi. Almanlar esir İngilizlere düşman hududu altında tüneller kazdırıyorlardı. Maksatları düşman mevzilerini berhava etmekti. Bu tehlikeli suikasta da biz zat amelelerini kullanıyorlardı? Grant burada Valter isminde bir İngilizle dost olarak kim olduğunu ona söyliyor ve onbeş kişilik bir grup yaparak tünelleri vaktinden ve asıl kendi hatlarında berhava ediyor ve açılan delikten kendi siperlerine iltihaka teşebbüs ediyorlar.

Fakat şimdi Alman, hem de İngiliz siperlerinin tam ortasında iki ateş arasında kalmışlardı. Maamafih yaralı olmasına rağmen Grant kendi siperlerine gitmeğe muvaffak oluyor. Bir müddet sonra Grant has taneden çıkıyor. Kumandanı kendisini tebrik ederken bir de telgraf uzatıyor. Telgraf Rozadandır; İsviçrede kendini bekliyor.

O gün nekahat devresini geçirmek ve randevusunda bulunmak üzere İsviçreye hareket ediyor.

Sinema Haberleri

* Geçenlerde evlenen Edmund Lowe ile Lilian Tashman bal ayını geçirmek üzere Parise gelmişlerdir.

* Berlin'in büyük müzik hollerinden birinin sahibi Janette Mocdonald aleyhine mukaveleye ademi riayetten dolayı bir dava açmıştır. Alelâce le Hollyvood'a çağrıldığı için Jeanette mukavelesini ifa edememişti.

* Fox-Film'in 1931 senesi ilk altı aylık temettüü 128,000 dolar tutmuştur. Halbuki 1930 senesinin ilk altı aymda 6 milyon 783,000 dolar dı. Buhran ...

* İngiliz sansürü Amerikan faciası ismindeki filmi menetmiştir.

* Sesli sinemalarda tekrar oskestra tutmağa başlıyorlar. Londranın en büyük sineması olan New Galery de mükemmel bir orkestra tutmuştur

Hangisi üstün?

Marléne Dietrich ve Greta Garbodan biri diğerine tercih edilemez

Greta Garbo

Marléne Dietrich halkın yeni bir perestidesi oldu. Bir tek film kendisini yıldız payesine çıkarmağa kâfi geldi. Bu yıldızın doğuşu "Mavi melek,, ten başlar. Meslekte bu kadar yeni ve sonra bu kadar şöhretli oluş, her kula nasip değildir. Bu filmden evvel çevirdiği başka filmler varsa kimse bilmiyor veya kimse hatırlamıyor.

Sternberg Berlinde bir müzik holde çalışan bu küçük artiste istikbalin yıldızını sezmişti. Bu seziş hakikaten sinemanın eski yıldızlarını da şaşırtı.

Çok geçmeden de, dünün meçhul kadınını, uzun zamanlar dünyanın perestişini nefsinde cem etmiş bir kadınla mukayese ettiler: Marlénei Greta Garbo ile karşılaştırdılar. Aralarında yalnız maddî değil, manevî ve ruhî bir müşabehet te buldular.

Bütün Hollyvood'un bir tebessümüne nail olmak için arkasından koştuğu "Esrarengiz güzel,, i tahtından indirmek vakıa kolay bir şey değildi ve hakikaten tahtından inmedi. Yalnız şu var ki, karşı karşıya gelen bu iki yıldız birbirlerini tamamladılar. Kadın pisikolojisinin iki kutbunu teşkil ettiler. Ayni hatta birbirlerine rast geldiler ve birbirlerini deviremediler. Biri soğuk öteki ateş, her ikisi de cezbeden bir kudret gösterdiler. Bir defa yaratmak istedikleri şahsiyetin kalbine girdiler mi, derunî bir sevk ve idareye tâbi olarak, diğerleri gibi hiç bir zaiflik göstermediler.

Marléne Dietrich bilhassa "Yanık kalpler,, de Greta Garbo'ya daha çok benzer. Ayni ikir ve vücut cidaliyeti! Birçok artistler vardır ki hâlâ kendi "Janr,, larını aramakla meşguldürler. Halbuki bunlar başkalarının hâlâ aradıklarını bir hamlede buldular.

Meselâ Clara Box gibi Amerikalı artistlerin hiç birinde şahsiyetlerinin sırrı sezilemez. Çünkü onlar cür'etkâr roller almakla vücutlarının ve kalplerinin her tarafını göstermişlerdir. Halbuki Greta ile Marléne şahsiyetlerinin daima esrarlı bir tarafını saklamışlardır. Ve herkes bu sırrı kavramak için onları sevmiştir. Onun içindir ki Greta Garbo ile Marléne Dietrich bir birlerine tercih edilemezler.

Marlene Dietrich

Mata Hari

Bu yeni filmin büyük bir muvaffakıyet kazanması için, Hollyvood'da fevkalâde bir faaliyet vardır. Meşhur casus kadını temsil edecek olan Greta Garbo'dur. Mata Hari'nin esrarengiz şahsiyetini Greta'nın pek iyi temsil edeceğine kanaat umumidir.

Bu filmde Ramon Novarro da rol alacaktır. Ayrıca Amerikanın kuvvetli aktörlerinden Lionel Barrymore ve Lewis Stone de rol alacaklardır.

Bu filme Greta Garbonun kostümlerinin harikûlâde olacağı söylenmektedir. Bu kostümler için terzihaneler üç aydan beri çalışmakta dırlar. İçlerinden bazılarının pek dekolte olacağı da anlaşılıyor. Malûm ya! Mata Hari aynı zamanda dansözdü.

Radio - City

Nevyork'taki meşhur Roxy sinemasının sahibi Rothafel şehrin göbeğinde muazzam bir bina yaptırmak üzeredir.

"Radio - City" ismini taşıyacak olan bu bina 5 milyar franga mal olacak ve içinde 6000 kişilik bir sinema, ayrıca bir tiyatro salonu, bir hippodrom, bir musiki konservatuvarı, bir de tiyatro ve dans mektepleri bulunacaktır.

Dünyada neler oluyor?

Rusyada fuhuş

- MANCHESTER GUARDİAN'dan -

İçtimaî inkılâp erkekle kadın arasındaki münasebetlerde büyük tahavvüller husule getirdi. İzdivaç kanunlarındaki incelik, kadının iktısadî istiklâli ve fuhşu müreffeh bir meslek haline getiren şahsî servetlerin azalması sayesinde fuhuş azalmaktadır. Bugün Rusyada fuhşa düşen kadını kurtarmak için müesseseler vücude getirilmiştir.

Moskova'daki enstitü eski fahişelere yeni bir iş öğretmektedir. Müessese müdürü, Moskova'daki fahişelerin ekseriya dışardan gelen fahişeler olduğunu ve şehre gelince, ellerinde bir san'atları olmadığı için, iş bulamayınca fuhşa düştüklerini söylüyor. Fakat bunlar bir san'at öğrenir öğrenmez derhal fuhşu terkediyorlar.

Biraz okumuş fahişeleri yola getirmek daha müşkül oluyor. Bunlar bir iş bilmedikleri gibi, iş öğrenmek te istemiyorlar.

Fahişelere iş öğretmek Rusyanın her tarafında müteammim bir metot haline gelmiştir. Meselâ Moskova enstitüsünde fahişe makine ile dikiş öğreniyor. Buna mukabil kendilerine ayda 70 ruble para da riyorlar. Bu paradan 25 rublesi iaşe ve ibatesi için alıkonuluyor. Günde iki saat te müşterek ders veriliyor. Yaşları 15 ile 45 arasında mütehavvildir.

20,000 den 500 e

İnkılâptan evvel Moskovada 1,800,000 nüfuz üzerinden 20,000 vesikalı fahişe vardı. 1928 de iki buçuk milyon nüfus üzerinden fahişe miktarı üç bine indi. Hali hazırda 500 vesikalı fahişe vardır.

1928 den itibaren husule gelen bu tenezzül, işsizliğin azalmasına ve fikrî terbiyenin yükselmesine hamlediliyor.

Bir sene sonra enstitünün kapatılması düşünülüyor. Çünkü o vakite kadar fuhuş tamamen izale edilmiş olacaktır.

Birçok kadınlar kendiliklerinden enstitüye gelmektedirler. Diğer birçoklarını da hususî memurlar takip etmekte ve fuhşun kötülüklerini tadat ederek, bunları ikna edebilmektedirler.

Diğer taraftan bir fahişe münasebette bulunduğu görülen erkeğin sendikaya mukayyet hüviyet varakasına bu münasebeti kaydedilmektedir. İkinci defa ismi çalıştığı fabrikanın dıvarına asılmaktadır. Birçok amele böyle bir hacalete katlanmaktansa gidip Siberyada çalışmağı tercih etmektedir. Garbin gizli metotlarına çok şayanı tercih olan bu usul, fuhşa karşı müthiş bir silâhtır.

Çocuk düşürmek meşru!

Sovyetlerin hayatında çocuk düşürmeği meşru görmek mühim bir noktadır. Moskova'da senede 60,000 çocuk doğuyorsa 70,000 çocuk düşürülüyor. Moskova'da sureti mahsusada çocuk düşürmek için vücude getirilen 15 kılınikten bir tanesini gezdik. Burada altmış yatak vardı. Diğer birinde 120 yatak vardır. Hasta burada üç dört gün yatıyor. Çocuk düşürmek için yapılan ameliye de gayet basittir. Ve üç dakikadan fazla sürmüyor. Anestenik kullanılmıyor. Kadınlar acıya başka memleketlerde görülmiyen bir sükûnetle tahammül ediyorlar.

Çocuğunu düşürtmek istiyen kadın evvelâ muayene için kıliniğe müracaat ediyor. Vaziyetini doktorlardan ve amele şeflerinden mürekkep bir komiteye anlatıyor. Eğer kadın birinci defa gebe kalmışsa, çocuğunu düşürmekten vazgeçmesi için ikna edilir. Fakat ısrar ederse, menedilmez. Çocukları olmak, fıkaralık, işlerinin fazla olması, orduda kocası bulunmaması çocuk düşürmek için meşru sebepler addedilir. Kanun her şeyden evvel müstakbel çocuğun menfaatini gözetir. Çocuk eğer gayri müsait şerait içinde doğmuşsa, vücudü izale edilir. Rusyada doğan her çocuğun meşru bir babası vardır. Onun için sokaklara, öteye beriye terkedilmiş çocuk yoktur.

Nansen enstitüsü

Anaların ve çocukların himayesi çin vücude getirilen bu enstitü, Avrupalılara bir ders ve nümunedir. Takriben 35,000 nüfuslu bir mıntaka halkının ayrı ayrı sıhhatleri sistematik bir surette tetkik edilmektedir.

Doktor her hangi bir şahsın sıhhî tarihini bir iki saniye içinde bulabilir. Her doktorun daima ayni hastası vardır. Doktor bütün aile efradını evinda ve ameleyi fabrikada ziyaret eder. Enstitünün 128 doktoru ve 15 şubesi vardır.

William Powell

William Povvell

Çok mutavazı işe başladı. Bıyıklı şehresi o zamanlar kendisini fena insanlar rolerine yakıştırıyordu.

O tarihte de bütün jönpremiyeler bıyıksızdı. Halbuki fena adam hiddetli zamanlarında bıyıklarının tellerini yolar.

Paramunt kendisini angaje etti. Fakat tereddüt ederek.. Çünkü bıyıklı da olsa kendisinden fazla bir şey beklemiyordu. Onu sadece "stok,, meyanına ithal etmişti.

"Stok,, ticari emtiada kullanılan bir tabirdir, değil mi? Fakat stüdyolarda kadın, erkek ve ihtiyarlardan mürekkep bir stok vardır. Bunlar 100-150 dolar arasında haftalık alırlar. Kendileri için birinci, ikinci, üçüncü diye rol yoktur. Her hangi bir filmde her hangi müteferri roller için sahne vazı bunlardan hangisini münasip görürse alır. O da bu biliyetini bu rolde gösterir. Eğer müessese bunlardan her hangisinden memnun kalırsa, mukavelesini tecdit eder, kalmazsa etmez.

William Powell her rolünde şayanı dikkat görünmüştür. Bunun için de her sene mukavelesi tecdit edilmiştir ve ismi de yavaş yavaş tanınmağa başlamıştır. Şimdi en birinci rollere namzet vaziyetindedir. Haftalığı da 2000 dolara çıkmıştır.

William çok iyi konuşan ve nâmütenahi fıkralar anlatan zeki ve hazır cevap bir insandır. Hazır cevaplığı çok defa karşısındakini şaşırtır.

Bir kadını sever, sinemada kendisi gibi ilk günlerin mihnetini tadan bir kadını.. O da Carol Lombarddır.

Geçenlerde Paramount'tan ayrıldı. Fakat Warner Bross'la bir mu-

Bergamada Hafriyat

Bir tiyatro ve yeni mabetler bulundu

Bergamadan yazılıyor:

Bergama harbelerinde taharriyata devam olunmaktadır. Bu seneki hafriyatta bir tiyatro mahalli meydana çıkarılmaktadır. Tribün ve merdivenler kâmilen mermerdendir. Tribünlerde oturulacak yerler sandalye ve kanepe şeklindedir.

Aynı mahalde bir de dört muhiti daire şeklinde inşa edilmiş olan mabet ile diğer müdevver mabet ve 82 metrelik mukaddes bodrum Bergamanın tarihi için yeni mühim âsardandır.

Bugünlerde hafriyat esnasında çıplak ve güzel işlenmiş bir heykel bulunmuştur. Bunun imparatör Hadriyen'e ait olduğu tahmin edilmektedir.

Muhabir mektubu

Sinop nasıl bir yer!

Yolda meb'uslarla bir hasbuhal ve Hasan Cavit Beyin fikirleri..

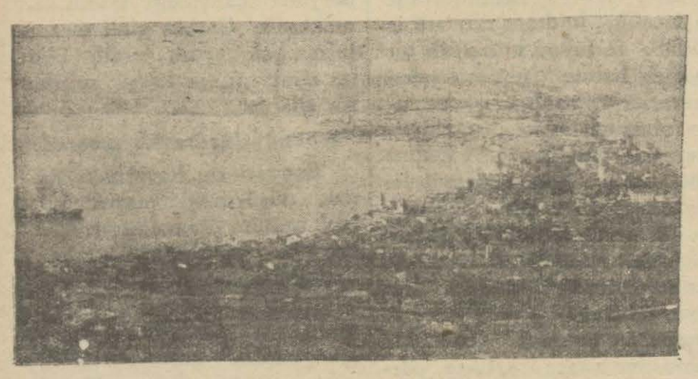

Sinoptan güzel bir manzara

SİNOP: (Milliyet) — Karadenizin şu mevsimlerde pek nadir tesadüf olunan fırtmasız bir zamanında güzel bir bahar havasile Sinoba geldim. Bütün gece devam eden poyraz, denizin sathında az çak dalgalar yapmış ise de Cümhuriyet vapuru bize Karadenizin bu hırçınlığını pek az hissettirmiştir .

Bir taraftan vapurun radyosu, diğer taraftan da salondaki gramofon sesi bizim vapurda olduğumuzu unutturacak derecelerde bizlere ahenkli zamanlar geçirmiştir. Pek az salıntılardan müteessir olmak hilkatinde yaratılmış olan olzı Hanımefendiler müstesna olmak üzere vapur halkı umumiyetle hoş bir seyahat yapmışlardır.

Bilhassa aramızda bulunan meb'us Beylerin konferans şeklini alan irşatkâr müsahabelerinden çok istifade olunmuş ve arkadaşlarımız bazı hususatta pek güzel tenvir olunmuşlardır. Recep Zühtü ve Akif Beylerin sözlerindeki mantık ve muhakemelerindeki kuvvet şayanı takdir idi. Hasan Cavit Beyin Türklük camiasma dair beyanatı cidden bir şaheser olmuştur. Mumaileyh kendisine mahsus merdane bir şive ile demiştir ki: "Türkleri muhtelif milletler halinde gösteren ecnebî devletleri idi. Türkler, birleştikleri zaman her şeyi yapmağa kadir olurlar mülâhazasile bunları yekdiğerine düşman yaparak kuvvetlerini inhilâle uğratmak gayesi onlar için bir umde olmuştu. Yoksa bizdeki Lâzlar, Çerkesler, Kürtler, Arnavutlar, Boşnaklar ve saire hepsi eben an cet Türktürler. Bunların cümlesi Türk vatanı için kanlarını dökmüşler, bir din ile müteddin olmuşlar ve bir hedefe doğru koşmuşlardır. Tarih meydandadır. Türk nesline böyle muhtelif isimler verenler utanısmlar!,, Erzurum valisi Necati Beyin idare sistemi hakkındaki yüksek mütalealarını lezzetle dinledik.

Vapurdaki güzide zevat arasında İnebolu Kaymakamı olup Giresun vali vekâletine tayin olunan Rasim Beyle Erzurum tüccarlarından Hacı Memiş Paşa zade Muhsin Etem Bey de var idi. Bu nazik ve kibar vatandaşlar da müsahabelerile bizi müstefit eyliyorlardı.

Servisteki intizam

Muhtedir kaptanlarımızdan süvari (Uzeyir) Beyden tutunuz da dümen neferlerine varıncaya kadar vapur müretteb atının gösterdikleri ciddiyet ve intizam hayretlerle karşılanmağa seza bir derecei mükemmeliyette idi. Ben Seyrisefain merkez idaresinin lokantasında bir gün yemek yemiştim. Orası umuma açık olduğundan herkes gidip o nefis ve ucuz yemeklerden istifade edebilmektedirler. Bu lokanta bilhassa vapurlara garson yetiştirmek için tesis olunmuştur. Bunlara her gün iaşe âmiri Muzaffer Beyle diğer muallimler tarafından tedrisat yapılmaktadır. Ve işte bu sayededir ki, vapurlarımızda servis ve intizam ecnebî vapurlarından daha yüksektir.

Sinoba muvasalat

Sabah erken herkeste bir telâş bir hazırlık başlamış, Cümhuriyet adayı dolaşmış, limana girmiş ve demirlemek üzere bulunmuştu. Kalanlar gidenlerle vedalaşıyorlar ve sahilden motörlerle kayıklar vapura yaklaşmağa uğraşıyorlardı. Sinobu biz liman zannediyorduk! Halbuki motöre bir türlü binemiyoruz. Dalgalar o kadar kabarmış ki kayıkları vapurun yarı beline kadar çıkarıp indiriyor, binmek tehlikeli bir hal alıyor. Hepimiz iskelenin üzerinde yığıldık kaldık. Dalgaların kabarması geçer geçmez, motörün hazır duran mürettebatı bizi kollarımızdan tutarak bohçalar gibi motöre atıyorlardı! Motör güç belâ yolcusunu aldıktan sonra köpüklü dalgalar içinde yuvarlana yuvarlana iskeleye yanaştık. Vay kayıkarla çıkanların haline! Meğer ki bu liman yalnız gün doğrusundan müteessir olmakta imiş!

İstikbal

Muhterem meb'uslarımızı istikbal için vapura gelmiş olan vali Azmi Beyle erkânı vilâyet ve eşrafı memleketten maada sahilde biriken güzide ve muteber zevat ile tanışma merasimi yapıldıktan sonra hep birlikte belediye dairesine gittik. Ve orada bir saat kadar izaz ve ikram olunduktan ve memlekete ait müsahabeler de bulunduktan sonra yerli yerine dağıldık.

Sinoba bir nazar

Desti fıratın Karadeniz sahillerinde kemali itina ile işlemiş olduğu mevkilerden birisi de Sinoptur. Gönderdiğim fotoğraftan da anlaşılacağı üzere şu güzel ve şirin manzaraya gönül vermemek kabil midir? Denize doğru iki saat kadar uzanmış bir yarım ada ve onun iki tarafında lâciverdî iki körfez ve bu körfezlerin öpüşmesine mâni incecik bir dil!.

Şehrin sahillerinde esatirin defneylediği esrarla dolu efsanevî hatıraları canlatan tarihî kaleler buraya ilk çıkanların nazarlarını üzerine çekmekte ve denize konmuş zarif bir kartal şeklini andıran bu müstesna merkez ve vilâyet insanı bütün güzelliklerile teshir eylemektedir.

Vali Beyle mülâkat

Misafir edildiğimiz otel sahibi Mehmet Ali Efendi beni Kastamonudan tanıdığı cihetle bir saatten fazla şehrin şayanı temaşa yerlerini gezdirdikten sonra avukat Necati Beyin yazıhanesinde kendisini bırakarak vali Beyefendiye mülâki oldum. Azmi Bey 3,5 senedenberi burada vilâyeti çok güzel idare eylemiş azimkâr bir zattır. Kendi hukuk mezunlarından olup Erzincan valiliğinden buraya nakledilmiştir. 45-50 yaşında tahmin eylediğim Azmi Beyin ihatası vâsi, nazarları nafiz ve muhakemesi kuvvetli valilerimizden olduğu yeknazarda anlaşılmaktadır. Vali Beyden sonra otele avdetimde beni karşılıyan Mehmet Ali efendi üç nefis bıldırcın hediye eyledi ve beni otele methal lokantaya götürdü. Bu lokanta her türlü meth ve sitayişe lâyık temiz ve muntazam bir yerdir. Yemekler sade yağla pişmekte ve sahibinin hüsnü tabiat sahibi olduğu anlaşılmaktadır. Bu lokantanın mobilyesi ve takımları çok mükemmel. Ve yemekleri de lezzetli ve çok ucuzdur. Burada böyle bir lokanta bulacağımı kat'iyen ümit eylemezdim. Doğrusu hayretler içinde kaldım.

Ragıp KEMAL

Spor

Yunanlılar Gittiler

Memleketimizde iki maç yapmak için buraya gelmiş olan ve Olimpiyakos, Panatinaikos Enosis klüplerinden mürekkep olan Yunan muhteliti dün sabah Daçya vapuru ile memleketlerine avdet ettiler. Kendilerini organizatörler namına Vamık ve Muvaffak Beyler teşyi etmişlerdir. Misafirlerimiz burada gördükleri hüsnü kabulden çok hararetle bahsediyorlardı.

Hareketten evvel Muvaffak Bey birkaç söz söylemiş ve onların kafile reislerinden Maître Xiros da mukabeleten Yunan sporcularının teşekkürlerini söylemiştir. Bundan sonra samimî tezahürat arasında vapur hareket etmiştir.

***

T. I. C. I. İstanbul mıntıkası Güreş Heyeti riyasetinden:

30/10/931 Cuma günü yapılamıyan tecrübesiz güreş müsabakaları 6/11/931 Cuma günü C. H. F. Beyoğlu kaza merkezindeki mıntıka idman salonunda yapılacaktır.

1 — Müsabaka tam saat 13 de başlıyacaktır.

2 — Tartı yoktur.

3 — Vakti muayyende isbatı vücut etmiyen müsabikler haklarını gaybetmiş olacaklardır.

4 — Klüplere ayrıca tebligat yapılmıştır.

Hariçte Spor

Yunanistanda maçlar

ATİNA, 1 A.A. — Ethnikos takımı ile Apollon takımı arasında icra edilen futbol müsabakasında her iki takım birer sayı ile berabere kalmıştır.

İngilizler geliyor

PARİS, 1 A.A. — Londra ekipi ile Fransız ekipi arasında yapılan futbol müsabakasında Londra takımı 4—1 galip gelmiştir.

LONDRA, 1 A.A. — Bugün yapılan futbol maçında İskoçya takımı Galles memleketi takımını 3—2 mağlûp etmiş ve bu suretle 1899 senesinden beri Wreham sahasında yapmış olduğu ilk maçı kazanmıştır. İskoçya takımı birinci haftayimi 2 - 1 bitirmiştir.

Boks müsabakaları

NEVYORK, 2 A.A. — Paolino Uzcudun 13 teşrinisanide sabık dünya orta ağır siklet şampiyonu Tommy Loughran ile 10 raunlut bir müsabaka yapacaktır.

Avusturya, demiryollarını elektrikleştirmek istiyor

VİYANA, 1 A.A. — Reichspost gazetesi, Avusturya'nın Federal demiryollarının elektrikleştirilmesi için ecnebi sermayesinin de iştirakini temine çalışmakta olduğu istihbaratına atfen yazmaktadır. Teknik mutehassısların anbean Viyana'ya gelmesine intizar olunmaktadır. Bu mutehassısların vazifesi, elektrikleştirmenin faidelerini isbat etmek ve bu işler için istkrazı lâzım gelen paranın miktarını tayin eylemek olacağı söylenmektedir.

Fransızlar ölülerini unutmıyorlar

PARİS, 1 A.A. — Paris'te bu sene Toussaint yortusu, her sene olduğu gibi, hatıra yortusu olmuştur. Paris'liler, güneşli bir sonbahar havası içinde, ölülerinin mezarlarına giderek çiçekler koymuşlardır.

Reisicümhur M. Doumer, refakatinde hükûmet erkânı bulunduğu halde Etoile takızaferine giderek meçhul askerin mezarına çiçek koymuştur.

İnvalides'de bulunan mareşal Foch ile mareşal Joffre'nın da mezarları unutulmamış, birçok resmi heyetler ve eşhas tarafından ziyaret olunmuştur.

Meçhul askerin bulunduğu mezarın önünden kadın, erkek, çocuk, eski muharip ve çiçek koymağa gelmiş olan vatanperverler cemiyetlerine mensup grupların bilâfasıla geçmekte oldukları görülmüştür.

Mezarlıklarda bilhassa harp maktullerine ait olan abideler ziyaret olunmuştur. Nihayet, istasiyonlarda büyük bir izdiham görülmüştür. Bunlar, büyük harp maktullerinin cephedeki mezarlarını ziyaret etmeğe koşan insanlar idi.

Hitlerciler ve Heimwehren'ler

BERLİN, 2 A.A. — Meklembourg - Schwrin nahiyesi meclis için yapılan intihabatta gece Nazislerle komünistler arasında kanlı müsademeler olmuştur.

İntihabat neticesinde Hitler taraftarları muvaffakiyet kazanmışlar, Malchin'de 10,000 den fazla Schwerin'de 7,900 rey fazla kazanmışlardır. Halbuki 19330 senesinde bu mahallerde mütekabilen 6,900 ve 3,650 rey kazanmışlardı. Bunların bu muvaffakiyetleri sosyal demokratların zararına olmuştur.

Hitlercilerin yeni muvaffakiyetleri

VİYANA 1 (A.A.) — Hitlerciler le Heimwehren'ler iki teşkilâtın tevhidini müzakere için Gratz'da toplanmışlardır.

Avusturya-Almanya

VİYANA, 1 A.A. — Berlinden Nouvelle Presse Libre'e bildirildiğine göre Almanya ile Avusturya arasında ticarî mübadelelerin, dövizlerin mütekabilen mahsubu esasına göre bir hal suretine raptı için müzakerata başlanılmıştır. Maamafih sınaî mahafil, böyle bir itilâfın husule gelebilmesi hususunda müteredditdir.

Çünkü iki memleket arasında mübadele nisbetsizdir, Almanyanın Avusturyaya yapmakta olduğu ihracat Avusturya ithalâtından pek çok fazladır.

Hint murahhasları krala takdim edildi

LONDRA 1. (A.A.) — Perşembe günü Buckingham sarayındaki kabul resminde hazır bulunmuş olan Yuvarlak Masa konferansının Hintli azasının cümlesi Krala takdim edilecekleridir.

İtalyada tasarruf günü

ROMA 2 (A.A.) — Tasarruf sandıklarının İtalyada iktısadî hayat üzerinde büyük bir tesir yapması dolayısile İtalyada hususî bir ehemmiyeti haiz bulunan tasarruf gününün tesbiti münasebetile M. Mussolini bütün tasarruf sandıklarına ve birinci sınıf ikraz müessesesinin bir tebrik telgrafı göndermiş ve bu müesselerin faaliyetlerinin İtalyan milletinin iktısadî refahı lehine olarak inkişafını temenni etmiştir.

M. Mussolininin teklifi ve Kralın tasvibi üzerine Marki ve Capitani d'Azzago tasarruf sandıkları millî birliği ve beynelmilel tasarruf enstitüsü reislikleri tayin edilmiştir.

Meksiko'da zelzele

MEKSİKO, 2 (A.A.) — Caxaca'da bir zelzele olmuştur Bir çok evler harap bir hale gelmiştir. Külliyetli zarar ve hasar vuku bulmuştur. Nüfusça zayiat yoktur. Büyük bir korku ve telâş içinde kalan kalan ahali sokaklara dökülmüştür.

Selânikte Kıbrıslılara iane toplanıyor

Kıbrıs kıyamı nasıl tertip edildi, mevkuflar arasında kimler var?

(Başı birinci sahifede)

Baf piskoposu bu kararları tatbik için derhal faaliyete geçmiş ve klise de bir vaız söyleyerek ezcümle demiştir ki:

"Hıristiyanlar! Kıbrıs adası Yunanistana ilhak edilmeli. Çünkü İngiliz hükûmeti bize yabancı bir hükûmettir. ve bizi ağır vergilerle ezmektedir.. Yeni bir gümrük kanunu tatbik edilmek üzeredir. Bu kanunu meclisin Rum azaları reddetmişlerdir. Fakat bu red kararına rağmen Londranın emri üzerine tatbik ediliyor. Şimdi size vergi tahsili için hükûmetin tahsildarları gelecektir. Vergi vermeyiniz. Menkul eşyanızı satsınlar ve vergiyi bu yolda tahsil etsinler. İngiltere gibi kuvvetli bir devlete karşı silâhla mukabele edemeyiz. Fakat halk kendi kendini müdafaa etmelidir. Bu alçak İngilizleri adadan atmalıyız. Bunlar İngiltereden aç olarak geliyorlar ve yuzlerle İngiliz lirası kazanarak memleketlerine dönüyorlar.,,

Kıyam, Rum meb'usların bizzat valiye istifalarını vermek için vali konağına gitmeleri üzerine başlamıştır. İngilizler Limasoldaki Yunan konsolosunun da mes'ul olduğunu iddia etmektedirler. Aynı zamanda bir Yunan gazetesinin muhabiri olduğu anlaşılan bu konsolosun, kıyam günü şu telgrafı çektiği bildirilmektedir:

"Baf piskoposu tarafından mağrur ve muhteşem ihtilâl haçı büyük bir mitinkten sonra refedilmiştir. Haç adanın diğer taraflarına da taşınmış ve ana vatan ile ittihat için yapılan mukaddes ihtilâl şimdi her tarafa sirayet etmiş bulunuyor. Piskopos, ihtilâli Limasol'da başladıktan sonra adayı devre çıkmış ve halkı İngiltere aleyhine kıyama teşvik etmiştir.

Sona kadar mücadele için halk yemin etmiş bulunuyor.,,

Bu konsolos derhal Yunan hükûmeti tarafından geri çağırılmış ve ahiren İngiliz hükûmeti de konsolosluk vazifesini ifa etmek için verdiği mezuniyeti geri almıştır. Şimdiye kadar tevkif edilenler meyanında şunlar vardır:

Rum kavanin azasından M. Theodotu, M. Hacipavlu, Baf piskoposu Nicomedius Milonas, Kirne piskoposu da 26 teşrinievvelde tevkif edildi. Bunlardan maada, Loizidis namında bir avukat, Kiryakidis, Lonidis ve Rossidis son tevkif edilenler meyanındadır.

Müstemlekât nazırının telgrafı

Times gazetesi müstemlekât nazırının Kıbrıs valisine şu telgrafı çektiğini bildiriyor:

"Herhangi şerait altında olursa olsun, bir İngiliz valisinin bir İngiliz müstemlekesinde, Kralın tebeası tarafından yapılan sizin maruz kaldığınız şahsı tehlikeye ve hakarete maruz bırakılması ciddî endişeyi tevlit eden bir vaziyettir Zatı muazzezi kralî, kendi mümessilleri hükûmet konağında iken daha yakın vakitlerde kendisine karşı sadakat yemini etmiş bulunan tebeası tarafından bu hakaretin yapılması dolayısile çok müteessir olmuştur.

Elebaşılarına karşı tedabir ittihaz ettiniz, bu hususta itimadınızı haizsiniz. Müşevvikler, istikbalde böyle bir harekete tevessül etmeğe tahammül edemiyeceğimizi anlamalıdırlar. Sadakatsiz siyasî liderler Kıbrıs kanunu esasîsinin bahşettiği serbestiyi suiistimal etmişlerdir.,,

Müstemlekât nazırı adanın vaziyetini ancak vali ile istişareden sonra tesbit edileceğini bildirdikten sonra valiye zayi olan ve para ile telâfi edilmeyecek kıymetli resim koleksiyonunundan dolayı beyanı teessür etmektedir.

Selânikte yeni nümayiş

SELANİK, 1 (A.A.) — Şehrin bütün millî teşkilâtları bu sabah saat 11 de büyük bir meting aktederek Kıbrıslılar tarafındanaçılmış olan mücadeleyi teşdit maksadile umumî bir iane açmağa karar vermişlerdir. Halkın Kıbrıstaki harekete müzaheret etmekte olduğuna ve adanın Yunanistana ilhak edilmesini talep eylemekte bulunduğuna dair bir takrir de kabul olunmuştur. Bu takrir, İngilz konsolosu ile diğer ecnebi konosoloslarına tevdi edilerek Cemiyeti Akvama ve ecnebi matbuata gönderilecektir.

Atina gazeteleri ne diyorlar?

ATİNA1— Hükûmetin İngiltereile münasebatını bozmamak için Kıbrıs isyanına karşı bitaraf bir vaziyet muhafaza etmek istemesine rağmen muhalif olsun, muvafık olsun bütün Yunan gazeteleri, Kıbrıs âsileri lehine vaziyet almışlardır. Bütün Yunan gazeteleri sahifelerini Kıbrıs hâdiselerile doldurmakta ve Kıbrıs Rumlarının Yunanistana iltihak için izhar ettikleri arzu ve emelin milliyet prensibine istinaden tatmin edilmesini talep eylemektedir. Muhalif gazeteler, İngiltereye karşı gayet şiddetli bir lisan kullanıyor. Yunan matbuatı, Kıbrıs âsilerini alenen müdafaa ederken burada sabık Reisicumhur Amiral Kundoryotis'in riyaseti altında 53 kişilik bir heyet teşekkül eylemiştir. Bu heyete Yunan istiklâl mücadelesinde, yararlık göstermiş olan bütün Yunan ailelerinin efradı dahil olmuşlardır.

Heyet bütün azasının iştirakile neşrettiği beyannamede "Kıbrıslıların haklı davasını müdafaa etmek ve cihan efkârı umumiyesini bu davalarına imale ve tenvir etmek için propagandada bulunacağını,, beyan eylemekte ve Yunan halkının muavenetini talep etmektedir.

ATİNA 1 — Kıbrıs hâdisatında maktul düşen Kıbrıslıların istirahati ruhu için bugün Amarusi kilisesinde büyük bir âyini ruhani yapılmıştır. Buradaki Kıbrıslılar, on iki adalılar ve şimali Epirliler önlerinde bayraklar olduğu halde âyine gitmişlerdir. Kilisenin dahil ve harici lebalep dolmuştu. Müneyyiç nutuklar irat edilmiştir. Neticede, İngiliz hukumetinin hattı hareketinin takbih edilmesine ve İngilizlerin adadan çekilmelerinin talep edilmesine karar verilmiştir. Ayinden sonra, halk bir nümayiş tertibine teşebbüs edilmiş fakat jandarma kuvveti müdahale ederek nümayişçileri dağıtmıştır. Selânikten gelen telgrafnamelere göre zabıtanın mümanaatına rağmen bu şehirde de Kıbrıs lehinde büyük bir nümayiş yapılmıştır. Zabıta, nümayişçilerin çokluğundan bunları dağıtamamış, yalnız asayişi muhafaza etmekle iktifa eylemiştir. Nümayiş neticesinde verilen kararda, Makedonya halkının Kıbrıs halkının girştiği mücadele hakkındaki tevecühleri beyan edilmiş, Kıbrıslılar için iane ve gönüllü toplanmasına karar verilmiştir.

Tamirat ve borçlar meselesi

BERLİN 1 (A.A.) — M. Brüning, tamirat ve borçlar meseleleri hakkında müzakeratta bulunmak üzere Amerika ve İngiltere sefirleri ile temasa girmiştir.

Salâhiyettar mahafilde başkilin geçen pazar günü M. Grandi ile icra etmiş olduğu mülâkat esnasında bu husustaki İtalyan noktai nazarına itla kesbetmiş olduğu beyan olunmaktadır.

Diğer taraftan, Fransız noktai nazarının da M. Laval'ın avdetinden evvel malûm olacağı söyleniyor. Önümüzdeki hafta bidayetinde Alman Hariciye nezaretinde Fransız ve İtalya sefirlerile diplomatik müzakerata başlanacağı ilâve olunmaktadır.

İngiltere - Cenubî Amerika seferi

HARTUM, 2 (A.A.) — İngiltereden hava tarikile Kap'a gitmek üzere hareket eden İngiliz kadın tayyareci Peggy Salaman bu sabah Hartuma gelmiş ve bir az sonra tekrar havalanmıştır.

Faşizm hakkında bir film

ROMA 1 (A.A.) — Roma üzerine yürüyüşün onuncu yıldönümü olan 28 teşrinievvel 1932 de yapılacak merasim münasebetile Luca sinamatograf enstitüsü Duçe'nin tasvibi ile Faşizmin iktidar mevkiine gelmesini ve Faşizm tarafından tahakkuk sahasına isal edilen maddî ve manevî yenilikleri tes'it eden yeni büyük bir sesli ve sözlü film vücude getirecektir. San'at noktai nazarından film mevzuunun intihabı serbesttir.

Tahlisiye Umum müdürlüğünden:

30 Teşrinisani 931 tarihinde ihalesi ilân edilmiş olan Kızkulesi, Fenerbahçe, Ahırkapıdaki sis düdükleri münakasasına ait fennî şartnamenin umumî esaslara müteallik 4 üncü maddesi (Elektrik şirketinin Anadolu cihetinde yeni yaptığı tesisat dolayısi ile) berveçhizir tashih edilmiştir. Mevzuu bahis dördüncü maddede yazılı olan saniyede 50 priyot ve 190 voltun yalnız Ahırkapıya raci olduğu ve Kızkulesi ile Fenerbahçenin saniyede 50 priyot ve 380 volt olarak tashih edildiği bu baptaki fennî şartnameyi alan taliplere ve alelumum alâkadarlara malum olmak üzere ilân olunur. (3549).

Darülaceze Müdürlüğünden:

Müessese için Nisan 932 gayesine kadar iktiza eden on bin kilo patatesin kapalı zarf usulile münakasası 21 Teşrinisani 931 cumartesi günü saat 14 de icra edilecektir. Talip olanların teminat akçelerile muracaatları. (3516)

Beyoğlu İkinci Hukuk Hâkimliğinden: Mehmet efendi ile Penbe ve Halime hanımların şayian ve müştereken mutasarrıf bulundukları Kasımpaşada Camii kebir mahallesinde Yeni Çeşme caddesinde 10 No. lu hanenin hükmen izaleyi şuyuu zımnında satılığa çıkarılmıştır.

1 — Gayri menkûl mezkûr ahşap olup zemin katı dahil olmak üzre 3 katlıdır. Zemin katı pek ufak bir taşlık ile ev altı ve işbu mahalde kuyuyu havidir. Birinci katta sokağa nazır büyük bir oda, bir sofa,bir matbağ, bir helâ. İkinci katta bir sofa, sokağa nazır bir oda, arka tarafta bir oda, bir kilar, bir helâdan ibarettir.

2 — Gayri menkûlü mezkûr kıymeti 1370 lira olup halen ipotek ve haczı yoktur.

3 — Müzayedeye iştirak edebilmek için % 7,50 yüzde yedi buçuk teminat göstermek lâzımdır.

4 — Tapuce müseccel ve gayri müseccel hak sahipleri tarihi ilândan itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile satış memuruna müracaatları lâzımdır, aksi takdirde gayri müseccel hak sahipleri satış bedelinin paylaşmasından hariç tutulurlar.

5 — Gayri menkûl mezkûrun tamamı tarihi ilândan itibaren yani 10-12-931 tarihine müsadif Perşembe günü saat 15 te Beyoğlu Sulh Mahkemesinde satılacaktır.

Fazla malûmat olmak isteyenler 931/178 No. mukayyet dosyası herkese açıktır. İşbu gayri menkûl mezkûr kıymeti muhammenesi üzerinden en fazla bedel veren zatın üstüne bırakılır, ihalesi üstüne bırakılan zat 5 gün zarfında artırma bedelini vermeğe mecburdur, aksi takdirde ihalesi feshedileceği gibi fark ve zarar ziyan andan tazmin ettirilecektir, talip olanların müracaatları ilân olunur.

Bakırköy sulh hukuk mahkemesinden: Yeşilköyünde mükim iken vefat eden Nerses Nersesiyan efendinin bakıye menkûlâtı 4-11-931 çarşamba günü saat 9 da Yeşilköyünde Şevketiye mahallesinde Serbesti sokağında 15 numaralı hanede bilmüzayede satılacağından talip olanların mahallinde bulunmaları ilân olunur.

ZAYİ — Zayi olan 10647 No lu maaş cüzdanımın yenisi verileceğinden eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Bahriye Çarkçı birinci sınıf yüzbaşılığından mütekait Mustafa Hasan.

İktibaslar

Mançuri nasıl ve ne biçim memlekettir?

- Kopenhagda çıkan SONDAG'dan -

Yirmi yedi senelik bir fasıladan sonra, Çinin mıntakai şimaliyesinde bulunan Mançuriyi ele geçirmek için çetin bir mücadele tekrar başladı.

Rusyanın Büyük Okyanusa varmak için gösterdiği devamlı ve muânnidane gayret, çar üçüncü Aelksandır zamanında inşa edilen Siberya şimendiferi ile bir hakikat oldu. Büyük istepleri ve bakir ormanları geçen bu demiryolu şimal denizi ile Büyük Okyanusu birleştirmiş oldu.

Çar diplomasisi Vlâdivostoku, Rus hududundaki istasyona birleştirmek için Çin hükûmetinden Mançuri arazisinden demiryolu geçirmek imtiyazını almıştı. Rakip devletlerin protestolarına rağmen, Çar diplomasisi bu muvaffakıyeti elde etti .Onun içindir ki, bu demiryolunun Çinin şimalinden geçer. Fakat Vlâdivostoka varınca, Rusya, Napolyon gibi, On ikinci Şarl gibi, bir düşmanla karşılaştı: Kış'.ı.

Demiryolu siyaseti

Filvaki Vlâdivostok limanı senenin altı aymda buzlarla mahsurdur. Binaenaleyh Rusya, arzu edilen hedefe varmak için, nazarlarını daha uzağa, yani buzla mahsur olmıyan cenup limanlarına çevirdi.

Ve Çin hükûmetinden yeni imtiyazlar aldı. Bu suretle yeni bir hat Mançuriyi geçti. Her bin'den sonra geniş bataklık araziyi bilmürur Mukdene ve oradan da ikiye ayrılarak biri Koraya diğeri Porartr'e indi.

Çinin muvafakati ile Porartür bir Rus kalesi ve bir Rus limanı oldu. Bu hattın inşası, bittabi hattın geçtiği yerlerde Rus nüfuzunu da tamim etti. Yani diğer bir tabirle Mançuri Rus mıntakai nüfuzu oldu. Hattın muhafazası ve nakliyatın emniyeti için buralara Rus kıtaatı gönderildi. İtiraf etmeli ki, buradaki Rus idaresi acılık göstermedi. Çin ve Mançuri halkı ağırlık hissetmedi.

Mançuride olduğu kadar Korada Rus nüfuzunun böyle gün geçtikçe, artmasına Japonya müsamahakâr bir nazarla bakamazlardı. Çünkü nüfus fazlasını nereye dökeceğini bilemiyen Japonya, çoktan Koraya ve Mançuriye göz koymuş bulunuyordu.

Rusya'nın Asyada eski rakibi olan İngilterenin de yardımı ile, Japonlar yeni bir umde ilân ettiler: "Asya, Asyalılarındır.,,

Buumde milliyet cereyanlarının da yardımı ile adeta bir harp sayhası haline girdi.

Rus-Japon muhareb si

Rus heyülâsının Asyadaki yolunu kapamak maksadile, küçük Japonya, 1904 şubatında büyük Rusya'ya ilânı harp etti. Porartür denizden ve karadan derhal muhasara altına aldı. Cenuptan ilerliyen Japon ordusu, demiryolu boyunca yavaş yavaş ric'at eden Rus ordusunu bilâ tevakkuf takip etti. Ve dünya tarihinde ilk defa olmak üzere yeni bir muharebe tarzı başladı: Siper muharebesi!

1904 Ağustosunda Japonlar Liyao - Yang'a girdiler. Aynı sene içinde büyük bir Rus taarruzu akim kaldı. 1905 senesi bidayetinde Ruslar Harbine doğru ric'at ederek Mukdeni tahliyeye mecbur oldular.

Porartür zaptolundu ve Çoşima muharebesinde de Rus filosu tamamen mahvedildi.

Amerikan Reisicümhuru Roosevelt'in müdafaası üzerine sulh müzakerelerine girişildi ve Japonyanın galibiyeti noktasından bir sulh aktedildi. Bu suretle Rusya yalnız Koradan değil, Mançuri arazisindeki bütün limanlarından vaz geçti.

Japonya da o tarihten sonra, düveli muazzama meyanına girdi. Kora Japonların eline geçti. Porartür bir Japon şehri ve limanı haline kalbedildi. Bütün Mançuri ise hattın şarkında ve garbinde Japon mıntakai nüfuzu addedildi.

Galibiyetten istifade eden Japonlar, derhal bulundukları yerde kökleştiler.

Çinliler memnun değil!

Bu tebeddül, bidayette ekserisi Çinli olan yerlilerin azîm bir mukavemetine maruz kaldı. Rusların yumuşak idaresine nazaran, Japonların sert, faal idareleri ve tevessü kabiliyetleri Mançuri ahalisinin fena halde sinirine dokundu. Evvelce Rusya bu memlekette bir kaç bin jandarma ve askerle görünürken ve halkın işlerine hiç karışmazken, Japonlar bütün bunların aksini yaptılar. Japonyanın fazla nüfusu, yeni araziye aktı. Tüccar, avukat, memur, doktor, hoca gün geçtikçe yerli halkın aleyhine şehirlerin en güzel yerlerini işgal ettiler. Tabiîdir ki, yerliler bundan hiç memnun olmadılar. Bu hoşnutsuzluk yalnız Mançuride değil, bütün Çinde arttı. Yeryer ihtilâller, dahilî muharebeler ve bunu takip eden kıtlıklar başladı. Uzun senelerini hep böyle yaşamış olan Mançuri, bugün bolşevik tahrikâtına en müsait bir zemindir.

Rusya, Çin ve Japonya

Japonya bir taraftan yerli halkı muhacerete mecbur ederek, diğer taraftan da yerlerine Japonları getirerek, bu havaliyi fazla nüfus sayesinde bilfiil istilâ etmiş vaziyete geçti. Onun içindir ki, bugün Japon kıtaatı Mançuride her şehre girebilmiştir.

Diğer taraftan Japonların Mançurideki menafii o kadar azimdir ki, hattâ icap ederse, bu menafii silâhla da müdafaa mecburiyetindedir.

Birkaç Japon zabitinin, bilhassa yüzbaşı Nakamora'nın (ki Çinliler böyle bir yüzbaşı olmadığını iddia ediyorlar) katili, Japonya'ya silâhla müdafaada bulunmak için mükemmel bir vesile teşkil etti. Çinliler ise, Jap zabitlerinin katlini müdaha.e için uydurulmuş bir masal addetmektedirler.

Yeni vaziyet

Artık mücadele başlamış demektir. Mançuriye tesahup için 1904 ve 1905 te nasıl Japonlarla Ruslar karşı karşıya geldilerse, şimdi de Japonya ile Çin karşı karşıya bulunmaktadırlar. Bu vaziyet umumî harpten sonra sulh lehine hayli çalışmış olan Cemiyeti Akvama da çetin bir imtihan geçirtecektir.

Söylemeğe hacet yok ki, Çin - Japon ihtilâfı Rusya'yı alâkasız bırakamaz. Rusya Siberya hududu boyunda ve ilerisinde geçen her hâdiseyi dikkatle takip ediyor. Çar Rusyası olsun, Bolşevik Rusyası olsun, Ruslar için burada değişmiş bir siyaset yoktur. Aynı harsı takip eden Japonya, Çin ve Rusya, Mançuri denilen bu zengin ganimete abanmış bir vaziyettedirler. Binaenaleyh Asyanın bu tarafında dünya sulhu çetin bir tehlike geçirmektedir.

Mukden

1904 te olduğu gibi Mançurinin eski payıtahtı olan Mukden rekabetlerin toplandığı bir şehirdir. Mançuride demiryolu boyundaki bütün şehirler gibi, Mukden de iki kısımdan mürekkeptir: Biri demiryolu istasyonunun etrafında genişliyen modern şehir, diğeri kalesine sinmiş eski şehir!

Modern şehir, eskiden Ruslarındı. Şimdi Japonlarındır ve eski şehirden daha büyüktür. Bütün fabrikalar ve müesseseler yeni şehirdedir. Burası, kanalizasyonu ve sairesile her türlü sıhhî vasıtaları olan bir şehirdir. Ve azameti ile eski şehri gün geçtikçe sindirmektedir. Burada Rusların bıraktıklarını tamamile Japonlaştırmak için yirmi sene kâfi gelmiştir. Mukdene giden bir seyyah sathî bir nazarla, bu şehirdeki Japon hâkimiyetini görür. Bütün yüksek memuriyetler Japonların elindedir. Halbuki yerliler eski süflî hizmetlerde istihdam edilirler. Bir muhteşem Japon mağazalarına, bir de yerlilerin barakadan ibaret süflî dükkânlarına bakmak bir fikir vermeğe kifayet eder. Çinli tabaka heyeti içtimaiyenin en aşağı kısmındadır. Hamal, arabacı, sokak süpürücüsü hep Çinlilerdir.

Mukden kapılarında eski Mançuri hanedanının muhteşem kabirleri vardır. Fakat bunlara kimse bakmaz ve zamanın eli burasını yavaş yavaş tahrip etmektedir.

Görülüyor ki, eski saltanatlar asrın icabatına uymadıkça, mahvolmağa mahkûm bulunuyorlar.

Çapras kelimleer

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	M	E	C	A	L	■	M	A	R	A	Z
2	E	L	E	M	■	■	■	K	A	R	A
3	Z	A	M	A	N	■	H	A	S	A	R
4	A	N	A	■	■	S	A	R	A	Ç	■
5	R	■	D	E	M	İ	R	■	T	■	M
6	■	K	A	S	A	■	İ	N	■	K	İ
7	Ş	A	T	A	R	E	T	■	T	A	S
8	E	S	■	R	■	Z	A	F	E	R	■
9	F	A	R	E	■	A	■	A	P	A	Ş
10	İ	B	A	T	■	N	A	R	E	■	A
11	K	A	Z	■	K	İ	L	E	■	A	L

Dünkü şeklin halli

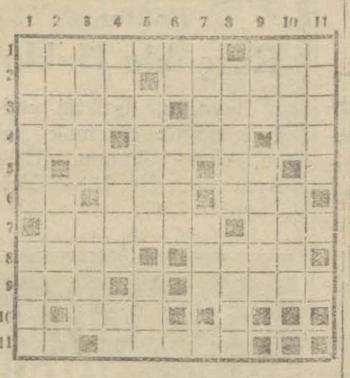

Yeni şekil

Soldan sağa

1 — Birleşmek (7) Zehir (3)

2 — Dua (4) Tütün kokan yer (6)

3 — Mersa (5) Alçak (5)

4 — Vermek (3) Feryat (3) Sual (2)

5 — Mektup (4) Yemek (2)

6 — Uzuv (2) Olgun değil (3) Takım (3)

7 — Süvari kadın (6) Yılan (3)

8 — İnatçı (4) Dinlenmek (4) (

9 — Yetişir (3) Tabanca (5)

10 — Sopa (3)

11 — İşaret (3) Alimler (5)

Yukardan aşağı

1 — Para dairesi (6) Külhan beyi (4)

2 — Zan, tahmin (4) Yuva (4)

3 — Geminin barındığı yer (5) Bir peygamber (4)

4 — Bizi doğuran (3) Birler (4) İçilecek şey (2)

5 — İbadet (5) Kadim kayık (3)

6 — Beygir (2) Çingene ismi (4)

7 — Keder (4) İnsanlar (3)

8 — Kızlar (5) İstirham (4)

9 — Temiz (3) Cenup değil (5)

10 — Mahsul (4) Çocuğun yediği (4)

11 — Komik bir sinema artisti (5)

Yeni neşriyat:

Orman ve av

Türkiye Ormancılar cemiyeti tarafından neşredilmekte olan orman ve av mecmuasının temmuz nüshası neşrolunmuştur.

Ittihadı Millî

TÜRK SİGORTA ŞİRKETİ

Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.

Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir

Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında

Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.

Tel: Beyoğlu — 2003

Muallim Mubahat Bey tarafından

Tercüme edilen Amelî Hayat Alimi

(HERBERT N. GASSON) 'un

İDEAL BÜRO ve YENİ MÜŞTERİ BULMAK SAN'ATİ

Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir. Bütün İş adamlarma tavsiye ederiz

Tevzi mahalli: Milliyet Matbaası.

İzmit Belediye Dairesinden:

Bedeli keşfi (250800) lira (15) kuruş olup musaddak projesine nazaran hattı haricisi on üç kilometro olan İzmite cari Paşa suyunu Font boru esası üzerinden şehir tesisatı ile bir likte ve kapalı zarf usulile 30 Teşrinievvel 931 tarihinden itibaren bir ay müddetle münakasaya vazolunmuştur.

1 — Münakasa Belediyelerce yapılacak müzayede ve münakasa nizamnamesi ahkâmına tabidir.

2 — İhale, 30 Teşrinisani 931 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 15 te İzmit Belediye dairesinde icra edilecektir.

3 — Talipler muhammen keşif bedeli üzerinden yüzde yedi buçuk nisbetinde teminatı muvakkate akçelerini nakden ve yahut Devletçe muteber tanınmış bir bankanın teminat mektubunu ve ehliyeti fenniyelerini münakasa şartnamesinde gösterilen esaslar dairesinde tevdi edeceklerdir.

4 — Arzu edenlere proje ve teferruatı ile münakasa şartnamesi ve mukavele suretleri yirmi beş kra bedel mukabilinde İzmit belediyesinde verilecektir.

5 — Mütemmim malûmat almak istiyenler İzmit, İstanbul ve Ankara Belediyelerinde mevcut proje ve teferruatını tetkik edebileceklerdir.

6 — Talipler muvazzah adreslerini ihtiva edecek ve pullu olarak imza edecekleri teklifnamelerini (İzmit belediyesi tarafından tanzim ve ilân edilen Paşa suyunun Font boru ile şehre isale ve tevziatı hakkındaki tesisata ait mevcut ve musaddak bilûmum plân, resim, keşifname, şartname, mukavelename ve hesabat ve teferruatı münderecatına tamamen ittıla hasıl eylediğimden mezkûr tesisatı mevcut ve musaddak proje ve teferruatındaki şerait dairesinde ve bu hususta tanzim ve teatiolunacak mukavelename tarihinden itibaren on sekiz ay zarfında. . . . . .Türk Lirası bedeli maktu mukabilinde vücude getirip belediyeye ahkâmı mahsusası mucibince teslim eylemeği kabul ve teahhüt eylerim) şeklinde tanzim edeceklerdir.

7 — Talipler, deruhte edecekleri işbu su tesisatını başarabilecek fennî ve malî iktidarı haiz bulunduklarına dair maruf ve muteber müessesatı maliyeden verilmiş malî vesikalarla muteber fennî vesaik ile beraber münderecatlarına ittıla ve tamamen kabul edildiğine dair altları imza edilmiş şartname, mukavelename, keşifname, plân, resim, proje ve şeraiti fenniye lâyihası ve hesabatı fenniye cetvelini teklifnamelerine leffen itâ edecekleri ilân olunur. (3492).

Istanbul Gümrükleri muhafaza müdürlüğünden:

1 — İstanbul Gümrükleri Muhafaza Müdürlüğünün buharla müteharrik gemileri için ihtiyacı olan 1200 ton lavamarin maden kömürü kapalı zarfla kırdırmağa konulmuştur.

2 — Kırdırma şartları kâğıdının tastikli suretleri Ankarada Gümrükler Umum Müdürlüğü Levazım Müdürlüğü kaleminden, İstanbulda Gümrükler Muhafaza Müdürlüğünden alınacaktır.

3 — Kırdırma İstanbul Gümrükleri Muhafaza Müdürlüğünde kurulacak alım satım komisyonu tarafından yapılacaktır.

4 — Kırdırma 8-11-931 tarihine raslıyan pazar günü saat on dörttedir.

5 — Teklif mektupları kanundaki hükümlere göre gün ve saatinden evvel İstanbul Muhafaza Müdürlüğü komisyona verilecektir.

6 — Kırdırmaya girecekler münakasa kanununda zikredilen bilcümle hakkında vesika göstereceklerdir.

7 — Her istekli, biçilmiş, bedelin %7,5 ğu olan 1530 lira muvakkat güvenmelerile, «teminat» belli saatten evvel komisyona gelmeleri.

8 — Örneği şartnamesindedir. İstekliler orada görebilirler.

9 — Belli olan saatte tutulması âdet olan zabıt kâğıdı doldurulduktan sonra hiç bir teklif kabul edilmiyecektir. (3231).

Alemdar Sıhhat Yurdu dahilî ve narkoz hekimi

Dr. Süleyman Sırrı

Her türlü dahilî hastalıkları her zaman yurtta muayene ve tedavi eder

İstanbul dördüncü İcra memurluğundan: Aristotelis efendinin Konstantin Polizo efendi veresesindeki alacağından dolayı mahcuz bulunan Üsküdarda Rum Mehmetpaşa mahallesinde Şemsipaşa caddesinde 10-8 ve 12 numaralarla mürakkam mağazanın nısıf hissesi kırk gün müddetle mevkii müzayedeye vazolunarak bin iki yüz lira bedelle talibi uhdesinde olup bedeli müzayede haddi lâyikında görülemeyerek bir ay müddetle temdiden müzayedeye vazolunmuştur. mukaddema makarna fabrikası olan mezkûr ğâyri menkûldeki makineler tertibatının sökülerek kaldırıldığı ve halen mevcüt olmadığı görülmüştür. Mezkûr ğayri menkûlün mesahası 313 metre mürabbamda olup temami binayi ihtiva etmektedir. Binanın beden divarları kârgir ve metin olup dahili bölme divarlarının kısmı âzamı ve merdiven ve döşeme ve taras katının cidarı ahşap olup zemini kâğir volta ve etrafı duvar korkuluklu ve kısmen ahşap salaş örtülü ve yan sikağa tarası muhtevidir zemin katı sokak cihetinde istor ve demir yapraklı zemini çimento döşeli ve arka kısımdan ahşap bölme ile tefrik edilmiş mağazadır. Arkada zemini çimento yan tarafdaki sokağa demir kapusu bulunan makine vaz ve işlemeye salih mahal haleh ardiye olarak istimal edilir birinci katta büyük ve yekpare bir salon üzerinde dört oda bir helâ ikinci katta taras kartı olup çimento taratan maada bir oda bir sofa ve ayrıca bir çatı arası mevcuttür, ve halihazır sıva ve badana ve çimento tamiratı yapılmakta olduğu görülmüştür. Mezkûr ğayri menkûl halen boştur, hududu bir tarafı çöp iskelesi sokağı diğer tarafı Asım ve Mustafa Eşref Bey hane ve bahçesi arkası çıkmaz sokak ön tarafı mezkûr tarik ile mahduttur temamının kıymeti muhammenesi 18837 lira olup talip olanların kıymeti muhammenesinin yarısının yüzde onu nisbetinde pey akçasını alarak 927/6914 dosya numarasile saat 14 ten 16 ya kadar 5-12-931 tarihinde İstanbul dördüncü icra memurluğuna müracaat eylemeleri ve fazla malûmatın dosyasında bulunduğu ilân olunur.

Beyoğlu İkinci Hukuk Hâkimliğinden: Kasımpaşada Camii kebir mahallesinde Yeniçeşme caddesinde 10 No. lu Hanede Penbe ve Halime hanımlara .

Mehmet efendi ile müştereken mütasarrıf bulunduğunuz Kasımpaşada Camii kebir mahallesinde Yeni çeşme caddesinde10 No.lu hane hükmen izalei şuyuu zımnında satılağa çıkarılarak yevmi müzayedeyi gösterir ilân süretinin mahali ikametinizin meçhuluna binaen tarafınıza tebliğ kılınamadığı mübaşir tarafından verilen meşruhattan anlaşılması üzerine bu baptaki tebligatın ilânen yapılmasına karar verilmiş olduğundan müzayede günü olan 10-12-931 tarihine müsadif Perşembe, saat 15 de satış memuru huzurunda hazır bulunmanız ve yahut selâhiyyettar vekil göndermeniz tebliğ mekamına kaim olmak üzre keyfiyet ilân olunur

İstanbul Asliye mahkemesi Birinci ticaret dairesinden: W. Stroink ve şürekâsı ticarethanesi vekili İstanbulda Sadıkıye hanında avukat İsmail Agâh beyin mahkemeye vaki müracaatında müvekkilinin hâmili bulunduğu İstanbulda tüccardan İsak Varon mahtumları tarafından kabul ve imza edilmiş ve 10/1, 15/2, 5/3, 15/3, 25/3 ve 31/3/1932 tarihlerinde tediyesi muktezi beş kıt'ası elli ve birisi 65//16/2 ingiliz lirası ki cem'an 315/16/2 İngiliz lirasını muhtevi altı kıt'a poliçe zayi edildiğinden iptaline karar itası talep ve dava edilmesi üzerine mezkûr poliçeler kimin yedinde ise kırk beş gün zarfında mahkemeye ibraz etmesi lüzumunun ve ibraz edilmediği takdirde iptaline karar verileceğinin gazetelerle ilânına ve tediye edilmemesi lüzumunun da muhatabına tebliğine mahkemece karar verilmiş olduğundan keyfiyet Türk Ticaret kanununun 638 inci maddesine tevfiken ilân olunur.

İstanbul Dördüncü İcra Dairesinden: Mehmet Şemsettin Beyin Aliye hanımdan aldığı paraya mukabil vefaen mefruğ Topkapıda Beyazit ağa mahallesinin Aksaray caddesinde eski 71 yeni 65/67 numaralı kayden fazla bahçeyi havi bir bap hanenin ve yine mehalli mezkûrde Topakpı yokuşu sokağında eski 41 yeni 57-59 numaralı bir bap hanenin onikişer hisse itibarile üçer hisseleri birinci ihalesi yapılmak üzre otuz gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Bunlardan yeni 65-67 numaralı hane aralarında ittisal olmak üzre iki kısımdan mürekkep olup sağ taraftaki kısımda iki taşlık bir matbah beş oda iki sofa bir merdiven altı bir kömürlük bir salon bir kuyu bir helâ elektrik ve terkosu vardır hissedar Galip Bey oturmaktadır. Diğer kısımda üç sofa sekiz oda bir matbah üç helâ bir kömürlük bir harap hamam iki koridor bir kilâr veelektrik mevcut olup bahçede bir çok meyveli ve meyvesiz ağaçlar mevcuttur hissedar Selâhattin bey zevcesi sakindir. Cephede iki şahnişi vardır hududu: Sağ tarafı Numan kâhya veresesinin hane ve bahçesi arkası hamam odaları sokağı ve Hikmet hanım hane ve bahçesi ve Tahir ağa vereseleri hane ve bahçesi sol tarafı Naime hanım ve reseleri ve bahçesile odalar çıkmazı ön tarafı tramvay caddesile mahdut 425 dörtyüz yirmi beş metre terbiinde araziden iki yüz yirmi sekiz metre murabbaı bir katlı matbah dahil olmak üzre bina mütebakisi bahçedir 65-67 numaralı binanın tamamının kıymeti muhammenesi üçbin dörtyüz doksan iki buçuk liradır.

Yeni 57-59 numaralı hane; iki kısımdan ibaret olup bir taşlık iki merdiven altı üç gömülü küp bir dolap üç helâ bir matbah sekiz oda bir kömürlük bir sofa iki merdiven başı bir koridor bir sandık odası ve bir camekân bölme oda ve elektrik tesisatını havi olup bahçede meyveli ve meyvesiz ağaçlar mevcuttur borçlu ve hissedar Ayşe hanım Sakindir.

Hududu: sağ tarafı Mehmet efendi hane ve bahçesi ve odalar çıkmazı sol tarafı Tahir ağa vereseleri hanesi arkası Naime hanım vereselerine ait hane ve bahçe ön tarafı Topkapı yokuşuile mahduddur 200 metre terbiinde araziden yüz yirmi yedi metre mürabbaı hane mütebakisi bahçedir bu hanenin tamamının kıymeti muhammenesi ikibin on beş liradır talip olanlar kıymeti muhammenesinin hisselere müsip mikdarının yüzde onu nisbetinde pey akçelerini alarak 928/8853 dosya numarasile 5-12-931 tarihinde saat 14 ten 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğuna müracaat elemeleri ve fazla malûmatın dosyasında bulunduğu ilân olunur.

Üsküdar Hukuk Hâkimliğinden: Üsküdarda Sultan tepede Hacı Hasna hatun mahallesinde elmascı sokağında 3 No. lu hanede mukim Nedime hanım tarafından kocası Paşa limanında gaz deposunda Rusya mültecilerinden Halil efendi aleyhine ikame olunan boşanma davasından dolayı gönderilen dava arzuhali sureti mumaileyhin üç ay mukaddem gaz deposundan çıkarak gittiği ve fakat nereye gittiği ve ikamet gâhı meçhul bulunduğu beyanla bila tebliğ iade kılınmasına binaen ilânen tebliğat icrasına karar verildiğinden bu baptaki istidaya on gün zarfında cevap vermesi ve kendisinin istimaı için tayin kılınan 8-12-931 tarihine müsadif salı günü saat on buçukta mahkemeye gelmesi için dava arzuhali sureti ile davetiye mahkeme divanhanesine talik kılındığından tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet gazete ile de ilân olunur.

Kartal İcrasından: Nikdar hanımın Kirkor efendi veresesi Anik Ağya ve Zabel Nüemin Papazyan ve Sofya hanımlar zimmetlerinde alacağı olan (16200) kuruş maa masarifiş icraiyenin temini istifası için bir kıt'a müdayene senedi mucibince vefaen ferağ bulunan Pendikte kariye civarında 5887-26 No. lu beher zıraı yirmi beş kuruştan üç kıt'a arsa açık arttırma ile 9-12-931 tarihinde saat 15 te satılacağından talip olanların yevmi mezkûrda ve şartnamesini görmek isteyenlerin 10-11-931 tarihinden itibaren Kartal Sulh icrasına müracaat eylemeleri ilân olunur.

Zayi - Mensup olduğum güzel san'atlar akademisinden aldığım ehliyetnameyi zayi eylediğimden artık hükmü kalmamış olduğu ilân olunur

Nüket

Ayvalık Belediyesinden:

Bedeli münasafaten 1931 ve 1932 seneleri bütçelerinden tediye edilmek üzere 30,118 lira bedeli keşifli Ayvalık'ta Belediyece inşa edilecek rıhtım iskelesi 19 T. evvel 931 tarihinden 19 T. sani 931 tarihine müsadif perşembe günü saat 15 e kadar bir ay müddetle müzayede münakasa ve ihalât kanununa tevfikan kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

Münakasaya iştirak edecekler ya bizzat mühendis olacak veya bir mühendisle iştirakini resmî vesaikle ispat ve bu gibi işleri muvaffakiyetle yaptığına dair resmî vesaiki ibraz edecektir.

Talipler: İnşa edilecek rıhtım iskelesinin Vekâletçe müsaddak proje ve keşifnameleri ve şartnamelerini yirmi beş lira bedel mükabilinde Belediyeden tedarik ederek tekliflerini işbu şartname altına vaz ve yevmi mezkûrda saat 15 e kadar makbuz mukabilinde zarflarını Belediyeye tevdi etmeleri ilân olunur. (3463).

3 üncü Kolordu ilânları

K. O. ve 1. inci fırka kıtaatı için fasulya, patates, ve nohutun ihalesi kapalı zarfla ayrı ayrı şartnamelerile aşağıda gösterilen tarih ve günlerde icra edilecektir. Taliplerin şartnameyi almak üzere her gün ve münakasaya iştirak etmek üzere yevmi mezkûrda teminat ve teklifnamelerile Fındıklıda K. O. SA. AL. KOM. müracaatları. (477) (3350)

Cinsi Erzak	Tarihi	Günü	Saati
Nohut K. O. ve 1 inci F. için	11/11/931	Çarşamba	15
Fasulya K. O. ve 1. inci F. için	11/11/931	Çarşamba	15,5
Patates K. O. ve 1. inci F. için	11/11/931	Çarşamba	16

***

K. O. ve birinci Fırka hayvanatı ihtiyacı için arpa ve yulaf ayrı ayrı şartnamelerile aşağıda gösterilen tarih ve saatlerde kapalı zarfla münakasaları icra kılınacaktır. Taliplerin şartnameleri almak üzere her gün ve ihaleye iştirak etmek üzere vakti muayyende teminat ve teklifnamelerile K. O. 3. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (494). (3477)

Cinsi	İhale tarihi	Saat
K. O. nun arpası	21-11-931	14
K. O. nun yulafı	21-11-931	14,5
1 inci F. arpası	21-11-931	15
1. inci F. yulafı	21-11-931	15,5

***

Kolordu Birinci Fırka hayvanatı için otun ihalesi aşağıda gösterilen günler ve saatte kapalı zarfla ve ayrı ayrı şartname ile münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnameyi almak üzre her gün münakasaya iştirak edeceklerin muayyen vakitte teminat ve teklifnamelerile Fındıklıda 3. K. O. SA. AL.. KOM. nuna müracaatları (451) (3191)

	Cinsi	İhale tarihi	İhale günü	Saat
K. O. Topçu alayi için	Ot	12-11-931	Çarşamba	14,5
K. O. Topçu alayi için	Ot	12-11-931	Çarşamba	14,5
F. İ. için	Ot	12-11-931	Çarşamba	15

* * *

Ordu ihtiyacatı sıhhiyesi için kapalı zarfla katgüt mübayaa edilecektir. İhalesi 25-11-931 tarihinde saat 15,5 de icra edilecektir. Taliplerin şartnamesini almak ve münakasaya iştirak etmek üzere teminat ve teklifnamelerile yevmi mezkûr da komisyonumuza müracaatları. (511). (3617).

* * *

Farkı fiatı ifayı taahhüt edemiyen müteahhide ait olmak üzere 14-18 bin kilo beyaz ve haki bez kırpıntısı pazarlıkla satılacaktır. İhalesi 5-11-931 perşembe günü saat ikide komisyonumuzda yapılacaktır. Taliplerin şartnameyi almak üzere her gün ve ihaleye iştirak etmek üzere de vakti muayyeninde teminatlarile birlikte komisyonumuza müracaatları. (502). (3519).

* * *

K. O. ve 1 inci Fırka kıtaatının pirinç ihtiyacı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 26-11-931 perşembe günü saat 15 te Fındıklıda K.O. 3. SA. AL. KOM. nunda yapılacaktır. Şartnamesini almak üzere her gün ve ihale saatinden evvel teminat ve teklifnamelerile birlikte komisyonumuza müracaatları. (504). (3562)

Satılık Dizel Motörleri ve teferruatı

Üsküdar - Kadıköy Havalisi Halk Tramvayları Türk Anonim Şirketinden:

Tesisatımızın tevsii hasebile kullanılmasına lüzum kalmayan beheri üçyüz beygirlik iki ve elli beygirlik bir adet M.A.N. markalı Dizel mötörleriyle dinamoları ve bütün teferrüatı ve takımlariyle yedek parçaları ve on tonluk cerri eskal ve 410 unsurlu bir akümülâtor batariyesile teferrüatı münasip şeraitle satılacaktır.

Toptan veya perakende suretile satın almak isteyenlerin fennî vasıflar ve malî şartlar hakkında malûmat ve izahat için şirketin Üsküdarda iskele meydanındaki umumî idaresine tahriren ve şifahen müracaat etmeleri lâzımdır.

Milliyet Matbaası

NEFİS VE SERİ SÜRETTE

Her nevi evrakı matbua tab'ını deruhte eder. Notere ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt, zarf, kartvizit, muhtıra, reçete ve faturalar renkli olarak el ve duvar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.

ADRES: *Ankara caddesi dairei mahsusa*

Telefon: 24311/2/3

Resmî İlânlar Türk Lt. Şirketi

Türkiyede her lisanda intişar eden bütün gazeteler için bilûmum resmî daireler ilânlarını kabul eder

Adres : Ankara caddesi Kahraman zade hanı 3 üncü kat

Telgraf adresi: Resmilân - Telefon: 20960 Posta kutusu Ist. 753

Maarif Vekâletinden:

Ankara Gazi terbiye enstitüsü Fransızca dersi için bir erkek mualim ve Ankara İsmet Paşa kız enstitüsünde aynı dersler için bir hanım muallime ihtiyaç vardır. Galatasaray Lisesi veya lise derecesinde bir Fransız mektebinden veya bu mektepleri bitirdikten sonra Fransızça tahsilli bir Darülfünun veya yüksek mektepten şehadetnameli olmak şarttır. Taliplerin şehadetname ve şimdiye kadar bir vazifede bulunmuşlarsa ellerindeki vesikalar suretlerile Maarif Vekâleti Yüksek tedrisat Umum Müdürlüğüne tahriren müracaatları lâzımdır. (3557)

1932

Tayyare YILBAŞI Piyangosu

Adet			Lira
1	İkramiye		1,000,000
1	"		400,000
1	"		200,000
1	"		150,000
1	"		100,000
1	"		40,000
1	"		30,000
1	"		20,000
1	"		15,000
100	Mükâfat	(1,000)	100,000
100	"	(")	100,000
100	"	(")	100,000
100	"	(")	100,000
5	İkramive	(10,000)	50,000
5	"	(8,000)	40,000
6	"	(5,000)	30,000
15	"	(3,000)	45,000
60	"	(2,000)	120,000
200	"	(1,000)	200,000
5,000	Amorti	(100)	500,000
5,700	Adet		3,340,000 Lira

Devlet Demiryolları İdaresi ilânları

Eskişehir deposu kömür tahmil ve tahliyesinin kapalı zarfa münakasası 23 ikinci Teşrin 931 Pazartesi günü saat 16 da İdare merkezinde yapılacaktır. Tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerile Eskişehir istasyonunda birer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (3521)

Istanbul Baytar Müdiriyetinden:

İktisat Vekâleti namına mübayaa olunacak yetmiş ilâ yüz adet tek kollu emaskülâtörün 25-11-931 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte Defterdarlıkta mahalli mahsusunda ihale edileceğinden talip olanların şartnameyi görmek üzere Baytar Müdiriyetine müracaatları ilân olunur. (3606).

Tütün inhisarı Umumî müdirliğinden:

150.000 kilo (70) numaralı düz beyaz karton 25-11-931 Pazartesi günü saat 10,30 da kapalı zarfla münakasaya konulmuştur

10.000 kilo Mavi Selluloz kâğıdı, 25-11-931 Pazartesi günü saat 10,30 da kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

150.000 kilo Selluloz kâğıdı 114 m/m, 25-11-931 Pazartesi günu saat 10,30 da kapalı zarfla münakasaya konulmuştur.

Balâdaki levazımı itaya talip olanların nümune ve şartnameyi almak üzere her gün ve teklif ve teminat metkuplarını vermek üzere de muayyen olan gün ve saatte Galatada Mübayaat Komisyonuna müracaatları. (2607).

Hakimiyeti Milliye Şehir yatı Mektebi Müdürlüğünden:

Talebenin çamaşır ve yatak takımlarını dikmek üzere bir kadın terziye ihtiyaç vardır. Arzu edenlerin cumadan mada her gün on ikiye kadar. Yıldızda Polis mektebi ittisalindeki binada mektep Müdürlüğüne müracaatları. (3618).

Yeni Türkçe Gramer

M. BAHA

Sabık Dil encümeni azasından M.Baha Bey tarafından Dil encümeninin kabul ettiği ıstılahlarla yep yeni bir tarzda yazılan ve orta mekteplere kabul edilen bu kitap ciltli fiatı yüz kuruştur.

küçük gramer Yukardaki büyük gramerin küçüğüdür, İlk mekteplerin dördüncü ve beşinci sınıflarına kabul edilmiştir. Ciltli fiatı 25 kuruştur. İkbal kütüphanesi.

Doktor

Rusçuklu Hakkı

Beyoğlu, İstiklâl caddesi Büyük Parmak kapu, Afrika hanına bitişik Apartıman No 21.— Tel: Beyoğlu 2797.

Saat: 14 - 18.

KEFALİN

BAŞ, DİŞ ve NEVRALJİ AĞRILARINA KARŞI

Az kullanılmış

DİŞÇİ KOLTUĞU

aranıyor. Görüşmek üzre dişçi mektebinde Asistan Kenan Beye müracaat edilmesi.

Basur memelerine

BASURAL

Basur memelerinin kat'î ilâcıdır

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

VATAN

4 T. sani

Çarşamba

günü akşamı Sirkeciden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Kireson, Trabzon, Sürmene ve Rizeye gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acenteliğine müracaat.

Tel 21515

SEYRİSEFAİN

Merkez acenta: Galata Köprü başı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdar zade han 2. 2740.

TRABZON POSTASI *(İNEBOLU)* vapuru 3 Teşrinisani Salı 17 de Sirkeci Rıhtımından hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize, Mapavriye gidecektir. Dönüşte Zonguldak yoktur.Of,Sürmene, Tireboluya da uğrayacaktır

AYVALIK SÜR'AT POSTASI *(MERSİN)* 3 Teşrinsani Salı 17 de Sirkeci Rıhtımından.

TRABZON POSTASI *(CÜMHURİYET)* 5 Teşrinsani Perşembe 17 de.

MERSİN POSTASI (ANAFARTA) 6 Teşrinsani Cuma 10 da Galata Rıhtımından kalkarlar.

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine

karşı en müessir deva *SERVOİN* haplarıdır. Deposu, İstanbulda Sirkecide Ali Rıza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmirde İrgat pazarındaki, Trabzonda Yeni Ferah eczanelerinde bulunur

Kıymetli Bir Haber

Bir elbisenin zerafeti ilk evvel kumaşının çeşit ve cinsine vabestedir.Birinci nevi ve hususile her yerden daha ucuz kumaşlar tedarik etmek için

Galatada, Haratçi sokağında 20-22-24 numaralarda kâin

J. MOTOLA

mağazasında teşhir edilen erkek ve kadınlara mahsus paltoluk ve kostümlük en son moda ve en mükemmel kumaşlara bir göz atınız. En müşkil pesentler bile memnun kalacaklardır.

Istanbul Belediyesi ilânları

Fatih yangın yerinde Saraçdoğan mahallesinin Yeniçeşme sokağında iki oda bir mutfak ve saireyi müştemil 8/12 numaralı hane bir seneden üç seneye kadar ikraya verilmek üzere açık müzayedeye konmuştur. Talipler şartnameyi görmek için her gün Levazım Müdürlüğüne müracaat etmelidir. Müzayedeye girmek için 9 liralık teminat lâzımdır. Teminat nakden kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye almarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz yahut hükûmetçe müteber tanınmış bankaların birinden getirilecek teminat metkubu ile olur. Bu şekilde teminat ile beraber ihale günü olan 5-11-931 perşembe günü saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat edilmelidir. (3208).

Beher metro murabbama 10 lira kıymet takdir olunan Şehzadebaşında Hoşkadem mahallesinde Mahmut Efendi mektebi sokağında 32/43 numaralı 648 metro murabbaı Belediye malı arsa satılmak üzere kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Talipler şartname almak için her gün Levazım müdürlüğüne müracaat etmelidir. Münakasaya girmek için 636 lira teminat lâzımdır. Teminat nakden kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz ve yahut hükûmetçe müteber tanınmış bankalardan birinin mektubu ile olur. Bu şekilde teminat makbuzu veya mektubu, şartname, teklif mektubu mühürlü bir zarfa koyarak ihale günü olan 26-11-931 perşembe günü saat on bese kadar Daimî encümene verilmelidir. (3636).

Bedeli keşfi 1257 lira 39 kuruş olan Mahmut Şevket Paşa nahiyesindeki mektebin tamiri kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Talipler şartname almak, keşif evrakını görmek için her gün Levazım Müdürlüğüne müracaat etmelidir. Münakasaya girmek için 95 lira teminat lâzımdır. Teminat nakden kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak Bankaya yatırılıp alınacak makbuz ve yahut Hükûmetçe muteber tanınmış bankaların birinin teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat makbuz veya mektubu ile şartname, teklif mektubunu ve Ticaret Odasında mukayyet bulunduğuna dair vesikayı mühürlü zarfa koyarak ihale günü olan 26-11-931 Perşembe günü saat on beşe kadar Daimî Encümene vermelidir. (3632).

24 Teşrinievvel 931 tarihinde başı boş olarak zabıta marifetile tutulan bir adet koyunun 7 Teşrinisani 931 tarihine kadar sahibi zuhur etmediği takdirde satılacağı ilân olunur (3629)

Bedeli keşfi 712 lira 85 kuruş olan Beyoğlu 24 ncü mektebin tamiri kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Talipler şartname almak, keşif evrakını görmek için her gün Levazım müdürlüğüne müracaat etmelidir. Münakasaya girmek için 54 lira teminat lâzımdır. Teminat nakden kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz yahut hükûmetçe müteber tanınmış bankalardan birinin teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat mektup veya makbuz ile şartname, teklif mektubunu ve ticaret odasında kayıtlı olduğuna dair vesikayi mühürlü zarfa koyarak ihale günü olan 26-11-931 perşembe günü saat on beşe kadar Daimî encümene vermelidir. (3634).

Bedeli keşfi 400 lira 40 kuruş olan İstanbul 36 ıncı mektebin tamiri kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Talipler şartnameyi, keşif evrakını görmek için Levazım Müdürlüğüne her gün müracaat etmelidir. Münakasaya girmek için 31 lira teminat lâzımdır. Teminat nakden kabûl edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak bankaya yatırılıp alınacak makbuz ve yahut Hükûmetçe müteber tanınmış bankaların birinin teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat ile beraber ihale günü olan 26-11-931 Perşembe günü saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat edilmelidir. (3631).

MİLLİYET MATBAASI